2. АНАЛИЗ НА ДЕЙСТВАЩИТЕ НОРМАТИВНИ И ПРОГРАМНИ ДОКУМЕНТИ В КОНТЕКСТА НА ПРАВАТА И ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ОБЩИНИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

В настоящият анализ са анализирани нормативните документи в областта на управление на отпадъците на национално и регионално ниво и съответните общински нормативни уредби на общините от Регионалното сдружение. Целта на анализа е да се посочат отговори на следните въпроси:

- Какви са основните принципи на националното законодателство по управление на отпадъците и основните ангажименти на Регионалните сдружения и общините в сферата на управление на отпадъците, произтичащи от това законодателство.
- Приета ли е нормативна уредба в общините от Регионалното сдружение, която да отговаря на съдържанието и изискванията на ЗУО.
- Кои национални програмни документи определят рамката на програмиране на управлението на отпадъците на национално ниво.
- Какво произтича за Регионалното сдружение от национална нормативна уредба и програмни документи.
- Какви са основните изводи и препоръки от направения анализ.

Информационно осигуряване на анализа

За осигуряване на необходимата информация за разработване на анализа са използвани следните методи:

- проучване на национални и местни нормативни документи, регламентиращи отговорностите на Регионалното сдружение, свързани с управлението на отпадъците;
- проучване на стратегически и програмни документи на национално и регионално ниво относно управление на отпадъците.
- проучване на степента на изпълнение на мерките в общинските програми за управление на отпадъците на общините от Регионалното сдружение.

2.1.АНАЛИЗ НА НАЦИОНАЛНАТА НОРМАТИВНА РАМКА

Европейското и национално законодателство и политика в областта на управление на отпадъците се основават на следните **основни принципи**:

Устойчиво развитие – Основната цел на устойчивото развитие е да се достигне разумно и справедливо разпределение на нивото на икономическо благосъстояние, което да бъде продължено за много поколения. Устойчиво развитие в областта на управление на отпадъците означава използване на природните ресурси по начин, който не ги унищожава или уврежда и не ограничава възможността да бъдат използвани от бъдещите поколения. Това налага максимално използване на възможностите за предотвратяване на образуването на отпадъци и за оползотворяване и рециклирането им.

Най-добрите налични техники, неизискващи прекомерни разходи (НДНТНПР) - консултативен процес за вземане на решения, в който се отчитат относителните преимущества на различните възможности за управление на отпадъците, имащи отношение към опазването на околната среда, на приемлива цена. Йерархията на управление на отпадъците предоставя теоретичната рамка, която може да се използва като ръководство при оценяването на различните възможности. НДНТНПР е решение (или комбинация от решения), което за дадени цели и обстоятелства предоставя най-големи ползи или застрашава в най-малка степен околната среда както в краткосрочен, така и в дългосрочен аспект. Независимо, че йерархията е полезна като обща цел на политиката по управление на

отпадъците, нейното прилагане трябва да бъде съпоставяно с принципа на НДНТНПР, в зависимост от съществуващите обстоятелства и икономически условия.

Интегрирано управление на отпадъците - изисква вземане на решения и прилагане на ясно определени количествени цели в рамките на една система, състояща се от законови, технически, организационни и икономически мерки, идентифицирани източници на ресурси и определени отговорности за всички участници, изпълняващи тези цели. Интегрираното управление съчетава всички останали принципи на политиката по управление на отпадъци. То гарантира взаимодействие и оптимално съчетаване на различните методи и подходи, целящи достигане на икономически и екологически ефективно управление на отпадъците.

Участие на обществеността – съответните заинтересовани страни и органи, както и широката общественост имат възможност да участват в разработването на плановете за управление на отпадъците и на програмите за предотвратяване на отпадъците и имат достъп до тях след разработването им.

Предотвратяване - образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно.

Отговорност на производителя и замърсителят плаща – тези, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда, трябва да покрият пълните разходи за своите действия.

Превантивност – потенциалните проблеми с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най-ранен етап.

Близост – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близко до мястото на тяхното образуване.

Йерархията на отпадъците описва международно признат подход за устойчивото управление на отпадъци, който е отразен и в Европейската Рамкова директива за отпадъците 2008/98/ЕС. Този подход е възприет в България посредством Закона за управление на отпадъците. Йерархията при управление на отпадъците определя приоритетния ред на това какво представлява най-добрата възможност за околната среда в законодателството и в политиката относно отпадъците. Спазването на йерархията за управление на отпадъците осигурява ефективно използване на ресурсите, поради което следва да се насърчава по всякакъв начин. Йерархията задава пет възможни начина за правителствените институции, местните власти и бизнеса за справяне с отпадъците и дава приоритет на мерките в следната последователност:

- Предотвратяване на образуването на отпадъци;
- Подготовка за повторна употреба;
- Рециклиране;
- Друго оползотворяване, напр. оползотворяване за получаване на енергия;
- Обезвреждане (депониране, изгаряне без оползотворяване на енергията и др.).

Предотвратяването на отпадъци е определено в ЗУО като мерки, които се предприемат преди веществата или предметите да се превърнат в отпадък, с което се намалява:

- генерираното количеството отпадъци, включително чрез повторната употреба на продуктите или удължаването на жизнения им цикъл (количествено предотвратяване);
- съдържанието на вредни вещества в материалите и продуктите (качествено предотвратяване на отпадъците).

Подготовка за повторна употреба включва почистване, проверка и поправка на употребявани продукти, които са станали отпадък, така че да могат да се употребяват повторно (например поправка на велосипеди, електрическо и електронно оборудване, мебели и др., които след като са поправени, се продават като втора употреба). Подготовката за повторна употреба е вид оползотворяване на отпадъците.

Рециклиране **-** Общата идея при рециклирането е, че един материал бива преработван с цел да се променят неговите физико-химични свойства и това да позволи той да се употребява повторно за същите или за други цели. Главната цел на Рамковата директива за отпадъците (РДО) 2008/98/ЕС е Европейският Съюз (ЕС) да стане повече от „рециклиращо общество“, което се стреми да избягва образуването на отпадъци и да използва отпадъците като ресурс.
Конкретните дейности по управление на отпадъка, които се класифицират като рециклиране съгласно РДО, включват (но не само):

- рециклиране на материали - например на пластмасови продукти или компоненти в пластмасови материали, стопяване на отпадъчно стъкло в стъклени продукти, употреба на хартиени отпадъци в заводи за хартия и др. Рециклирането на материали: например пластмасови гранулирани и пелетизирани за екструдиране или формоване, натрошени отпадъци от стъкла, сортиране на отпадъци от хартия, отговарящи на критериите за края на отпадъка;
- производство на компост, отговарящ на критериите за качество на продуктите[1].

Рециклирането е вид оползотворяване на отпадъците.

Друго оползотворяване е всяка дейност, която отговаря на определението за „оползотворяване”, съгласно РДО, но която не отговаря на специфичните изисквания за подготовка за повторна употреба или за рециклиране.
Примери за друго оползотворяване са:

- изгарянето или съвместното изгаряне, когато основното използване на отпадъците е като гориво или друг начин за получаване на енергия. Това е операция по управление на отпадъците с оползотворяване на енергията, класифицирана като R1 в Приложение II към РДО. Това контрастира с изгарянето на отпадъци без оползотворяване на енергия, класифицирано като операция по обезвреждане D10 в Приложение I към РДО;
- насипни дейности, отговарящи на дефиницията за оползотворяване.

Обезвреждане - депониране (дори когато сметищен газ се използва за възстановяване на енергия); изгаряне и съвместно изгаряне, които не отговарят на критериите, за да бъдат определени като оползотворяване (в случай на съоръжения, предназначени за изгаряне на твърди битови отпадъци, които не отговарят на определени критерии, с помощта на формулата за енергийна ефективност R1 в Приложение II към РДО), насипни дейности, когато не отговарят на дефиницията за оползотворяване.

Действащи закони и подзаконови актове на национално ниво
Основният законодателен инструмент в областта на управлението на отпадъците в България е Законът за управление на отпадъците (ЗУО), в сила от 13.07.2012г. (обн.ДВ, бр.53/2012, последно изм. и доп. ДВ. бр.105 от 30 Декември 2016г.). ЗУО въвежда в българското законодателство изискванията на Рамковата директива за отпадъците 2008/98/ЕС, включително принципите „замърсителят плаща”, „разширена отговорност на производителя”

[1] Критерии за компост от биологични отпадъци на равнище ЕС в момента са в процес на обсъждане. Поради това към момента компост, който не е престанал да бъде отпадък по всички съществуващи национални стандарти и се използва като тор, се смята за оползотворен. В специално прието Решение на ниво ЕС относно изчисляване на постигането на целите за рециклиране и оползотворяване от страните членки подробно е описано в кои случаи компостът се счита за оползотворен.

и йерархията при управление на отпадъците, и регламентира мерките и контрола за защита на околната среда и човешкото здраве чрез предотвратяване или намаляване на вредното въздействие от образуването и управлението на отпадъците, както и чрез намаляване на цялостното въздействие от използването на ресурси и чрез повишаване ефективността на това използване.

Закон за управление на отпадъците (ЗУО)

Действащия закон за управление на отпадъците, определя правата и задълженията на централните и местните власти, изискванията при трансграничен превоз на отпадъци, изискванията към съоръженията и инсталациите за отпадъци, въвежда икономически и регулаторни механизми и инструменти за прилагане на законодателството; правила за управление на масово разпространените отпадъци; права и задължения на лицата, генериращи отпадъци и преработващи отпадъци, определя глобите и санкциите за неспазване на закона.

Законът и подзаконовите актове към него се отнасят до следните видове отпадъци:

- битови отпадъци;
- производствени отпадъци;
- строителни отпадъци;
- опасни отпадъци.

Ключови разпоредби, произтичащи от ЗУО:

- Въвежда количествени цели за подготовка за повторна употреба и рециклиране на битови отпадъци, включващи най-малко хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и от други източници, които регионите за управление на отпадъци трябва да достигнат;
- Въвежда изисквания към регионите, определени с НПУО 2014-2020г. най-късно до 31 декември 2020 г. ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, образувани в Република България през 1995 г.;
- Въвежда цели за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на отпадъци от строителството и от разрушаване на сгради, включително при насипни дейности чрез заместване на други материали с отпадъци;
- Въвежда детайлни правила и изисквания за сдружаване на общините в регионални сдружения за управлението на битовите отпадъци на регионално ниво чрез регионални съоръжения и организация /подробно разгледани в настоящия анализ;
- Въвежда изисквания към търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради в населените места над 5000 жители и курортните населени места да събират разделно отпадъците от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло и да ги предават на лица, притежаващи разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл. 35 от ЗУО и/или на организация по оползотворяване;
- Въвежда икономически инструменти:

– за извършване на дейности по обезвреждане на отпадъци чрез депониране всеки собственик на депо предоставя обезпечение, покриващо бъдещи разходи за закриване и следексплоатационни грижи на площадката на депото;

– за обезвреждане на отпадъци на общинско или регионално депо за неопасни отпадъци или на депо за строителни отпадъци се заплащат отчисления за всеки тон депониран отпадък. Отчисленията имат за цел да се намали количеството депонирани отпадъци и да се увеличи рециклирането и оползотворяването им. При изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци отчисленията се намаляват с 50% - когато се изпълнят изискванията за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метал,

пластмаса и стъкло, и с 50% - когато се изпълнят изискванията за намаляване на количествата депонирани биоразградими отпадъци;

- Указва изискванията и реда за предоставяне на информация за дейности, свързани с отпадъци.

Подзаконовите нормативни актове [2] , които детайлизират изискванията на ЗУО и регламентират задължения за институциите, физическите и юридическите лица могат да се обособят в четири групи, като по-долу към всяка от тях са представени основните актове, които имат отношение към дейностите на общините.

Подзаконови нормативни актове, определящи изисквания към съоръжения и инсталации:

– *Наредба № 7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци (обн. ДВ, бр.81 от 17.09.2004г).* При избор на площадки за разполагане на депа и други съоръжения за отпадъци общините трябва да се съобразят с техническите изисквания към площадките, посочени в Наредбата.

– *Наредба № 6 от 27 август 2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци (обн. ДВ, бр.80 от 13.09.2013г., в сила от 13.09.2013г.).* При изграждане на депа и други инсталации и съоръжения за отпадъци общините трябва да включат в документацията за избор на изпълнители на договорите за изграждането и за последваща експлоатация на инсталациите и съоръженията съответните технически условия и изисквания, посочени в Наредбата.

– *Наредба № 4 от 5 април 2013 г. за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне и за съвместно изгаряне на отпадъци (обн. ДВ, бр.36 от 16.04.2013г.).* Наредбата се отнася и за изгаряне на битови отпадъци в инсталации на общините. Определя реда за получаване на разрешения за дейностите по изгаряне на отпадъци, изискванията за приемане на отпадъци в инсталациите, условията за проектиране, изграждане и експлоатация, вкл. отпадъчните газове във въздуха и съответните емисионни норми, изискванията към остатъците от изгарянето и др.

– *Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци (Приета с ПМС № 53 от 19.03.1999 г., обн. ДВ, бр.29 от 30.03.1999 г.).* Изискванията се отнасят и за общините, когато осъществяват/възлагат дейности с производствени и опасни отпадъци.

Подзаконови нормативни актове с хоризонтални разпоредби, спрямо всички видове отпадъци, инсталации и съоръжения за отпадъци в обхвата на ЗУО:

– *Наредба № 2 от 23.07.2014 г. за класификацията на отпадъците (обн. ДВ, бр.66 от 08.08.2014г.).* Наредбата въвежда европейската класификация на отпадъците.

– *Наредба № 1 от 04 юни 2014 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри (обн. ДВ, бр.51 от 20.06.2014г.).* Наредбата определя изискванията за предоставяне на информация на НСИ и ИАОС, относно отпадъците и съоръженията и инсталациите за отпадъците, включително информация от регионалните сдружения и от общините.

Подзаконови нормативни актове, съдържащи регулации по управлението на отпадъци чрез икономически инструменти:

– *Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци (обн. ДВ, бр. 111*

[2] Актуална информация за нормативните актове е налична на страницата на МОСВ http://www.moew.government.bg.

от 27.12.2013 г.). Наредбата е от съществено значение за общините, тъй като определя размера на отчисленията за депониране и за закриване на депата (т.нар. екотакси за депониране) до 2020 г., които заплащат общините, реда за тяхното превеждане и възможностите за използване на приходите от отчисленията от общините, както и случаите, в които общините се освобождават от заплащане.

– *Наредба за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса (Приета с ПМС № 76 от 12.04.2016 г., обн. ДВ, бр. 30 от 15.04.2016 г., в сила от 16.06.2016г.).* Наредбата урежда редът и начинът за определяне размера на обезпечението по чл.60, ал.1 и на отчисленията по чл.64 от ЗУО и за предоставянето им при извършване на дейност по обезвреждане на отпадъци чрез депониране на регионално или общинско депо за неопасни отпадъци и на депо за неопасни отпадъци с друг произход (когато отпадъците са от строителство и разрушаване).

– *Наредба за реда и начина за изчисляване на размера на финансовата гаранция или еквивалентна застраховка и за предоставяне на годишни справки-декларации при трансграничен превоз на отпадъци (Приета с ПМС № 195 от 10.07.2014 г., обн. ДВ, бр. 59 от 18.07.2014 г.).* Наредбата осигурява обезпечаване на разходите в случаите, когато превозът на отпадъци или оползотворяването или обезвреждането не може да се извърши според плана съгласно чл. 22 от Регламент 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2006 г. и в случаите, когато превозът на отпадъци или оползотворяването, или обезвреждането са незаконни съгласно чл. 24 от Регламент 1013/2006.

Подзаконови нормативни актове, регулиращи управлението на специфични отпадъчни потоци:

– *Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградими отпадъци (Приета с ПМС № 20 от 25.01.2017г., обн. ДВ бр.11 от 31.01.2017г.).* С наредбата се определят изискванията към дейностите по събиране, в т.ч. разделно събиране и третиране на биоотпадъците. Регламентиран е редът за разпределението на целите по чл.31, ал.1 от ЗУО между отделните региони от НПУО 2014-2020г. Подзаконовият нормативен акт не се прилага за естествени неопасни материали от селското или горското стопанство, включително слама, растителни остатъци или остатъци от преработка и съхранение на селскостопански продукти, които се използват в земеделието; утайки от пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ) от населените места, които отговарят на изискванията за оползотворяване в земеделието и биоотпадъци, които не попадат в обхвата на приложение №1 от Наредбата. Регламентирани са задълженията към общините за прилагане на системи за разделно събиране и рециклиране на биоотпадъците. Разписани са основните критерии за третиране на биоотпадъците, включително изискванията за качество на компоста, ферментационния продукт, органичния почвен подобрител и стабилизираната органична фракция от механично-биологична третиране. Определени са условията, при които компостът и ферментационният продукт престават да бъдат отпадък и могат да бъдат пуснати свободно на пазара.

– *Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на строителни рециклирани материали (Приета с ПМС 277 от 05.11.2012г, обн. ДВ, бр.89 от 13.11.2012г., в сила от 13.11.2012г.).* Наредбата определя случаите, в които общините имат отговорности за отпадъци от строителство и от разрушаване на сгради, както и изискванията към възложителите на строителни дейности, включително когато общините се явяват възложители на строителните дейности. Кметът на общината отговоря за предаването на отделените строителни отпадъци по време на принудителното премахване на строежи, за оползотворяване на материалите и за влагане на рециклирани строителни материали, включително за покриването на разходите за извършване на дейностите по транспортиране и третиране.

– *Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистване на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието (Приета с ПМС №339 от 14.12.2004г.,*

обн. ДВ, бр.112 от 23.12.2004г.). При оползотворяване на утайките от пречиствателните станции за отпадъчни води от населените места на общините, операторът, на който е възложена тази дейност, трябва да осигури изискванията на наредбата относно качеството на утайките, когато се използват в земеделието, осигуряването на проби и мониторинг.

– *Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки (обн. ДВ, бр.85 от 06.11.2012г, в сила от 06.11.2012г.).* С наредбата се определят изискванията за пусканите на пазара опаковки и опаковъчни материали, както и за разделното събиране, многократна употреба, рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане на отпадъци от опаковки, включително постигането на цели за рециклиране и/или оползотворяване.

– *Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори (Приета с ПМС №351 от 27.12.2012г., обн., ДВ, бр.2 от 8.01.2013г., в сила от 08.01.2013г.).* Наредбата се прилага за всички видове батерии и акумулатори независимо от тяхната форма, обем, тегло, състав или употреба при пускането им на пазара и маркирането им; за всички уреди, в които са вградени батерии и акумулатори, по отношение на изискванията за отстраняване на батериите и акумулаторите и за негодните за употреба батерии и акумулатори. С нея се определят изискванията за пускането на пазара на батерии и акумулатори и за разделното събиране, транспортирането, съхраняването, предварителното третиране, рециклирането, оползотворяването и/или обезвреждането на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА).

– *Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти (Приета с ПМС №352 от 27.12.2012г., обн. ДВ, бр.2 от 08.01.2013г.).* С наредбата се регламентира предотвратяването и ограничаването на замърсяването на въздуха, водите и почвите, както и ограничаването на риска за човешкото здраве и околната среда в резултат на третирането и транспортирането на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, мерките, които определят носенето на разширена отговорност от производителите, в т.ч. лицата, които пускат на пазара масла, както и информирането на крайните потребители за ролята им в разделното събиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти и за наличните системи за събиране, оползотворяване и обезвреждане.

– *Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване (Приета с ПМС №256 от 13.11.2013г., обн. ДВ, бр.100 от 19.11.2013г., в сила от 01.01.2014г.).* Наредбата за ЕЕО е изцяло съобразена с въведените в ЗУО принципи на ЕС за покриване на разходите за разделно събиране, предварително третиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъци –„замърсителят плаща" и „отговорност на производителя". С нея се въвеждат количествени цели за разделно събиране, рециклиране и/или оползотворяване на ИУЕЕО, както и цели по оползотворяване/повторна употреба и рециклиране. Тя дава възможност на лицата, които пускат на пазара ЕЕО да изпълняват задълженията си индивидуално или чрез колективна система.

– *Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства (Приета с ПМС №11 от 15.01.2013г., обн., ДВ. бр.7 от 25.01.2013г., в сила от 25.01.2013г.).* Изискванията за събирането, транспортирането и третирането на излезлите от употреба моторни превозни средства (ИУМПС) и изискванията към пусканите на пазара моторни превозни средства (МПС), материали и компоненти за тях се определят с цел постигане на определените в наредбата нива за повторната употреба и рециклиране, повторна употреба и оползотворяване на ИУМПС, както и за ограничаване на обезвреждането им. С наредбата се определят условията за носене на отговорност от първоначалния причинител на ИУМПС по цялата верига от неговото събиране до третирането му, както и за споделяне и прехвърляне на отговорността между лицата, участващи във веригата за събиране и третиране и мерките, които определят носенето на разширена отговорност от производителите, в т.ч. лицата, които пускат на пазара МПС.

– *Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми (Приета с ПМС № 221 от 14.09.2012 г., обн. ДВ. бр.73 от 25.09.2012 г.).* С наредбата се въвежда

задължение за събиране, съхраняване, транспортиране, оползотворяване или обезвреждане на ИУГ както на дистрибуторите, така и на лицата, извършващи продажби на крайните потребители, в случаите, когато лицата, които пускат на пазара гуми не могат да бъдат идентифицирани. По този начин се избягва възможността да се създаде липса на отговорност, при наличие на пуснати на пазара гуми. Към задълженията на лицата, извършващи продажба и смяна на гуми за обратно приемане на ИУГ от крайните потребители, са включени и мобилните сервизи за гуми.

ОСНОВНИ АНГАЖИМЕНТИ НА ОБЩИНИТЕ, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ЗАКОНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ (ЗУО) И ПОДЗАКОНОВИТЕ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ

ЗУО и наредбите към него регламентират детайлно редица ангажименти на общините, свързани с управлението на отпадъците.

Съгласно нормативната уредба, кметът на общината отговаря за:

1. осигуряване на съдове за събиране на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
2. събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им. Следва да се подчертае, че кметът на общината е длъжен да осигури условия, при които всеки притежател на битови отпадъци да се обслужва от лицата/фирмите, на които общината е възложила тези дейности, като тези лица трябва да притежават съответните разрешителни или регистрационни документи, изисквани от ЗУО;
3. почистване на общинските пътища (вкл. техните сервитути): уличните платна, площади, алеи, паркове и другите територии в населените места, предназначени за обществено ползване;
4. избора на площадки, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или на други инсталации или съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждане на битови отпадъци. Изискванията към площадките, съоръженията и инсталациите за битови отпадъци са регламентирани в Наредба №7 от 24.08.2004г за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци и Наредба №6 от 27.08.2013г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци;
5. организирането на събиране, оползотворяване и обезвреждане на строителни отпадъци, образувани от ремонтна дейност на домакинствата на територията на съответната община. Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на строителни рециклирани материали, определя случаите, в които общините имат отговорности за отпадъци от строителство и от разрушаване на сгради, както и изискванията към възложителите на дейности, включително когато общините се явяват възложители на строителните дейности. Кметът на общината отговоря за предаването на отделените строителни отпадъци по време на принудителното премахване на строежи, за оползотворяване на материалите и за влагане на рециклирани строителни материали, включително за покриването на разходите за извършване на дейностите по транспортиране и третиране. С новия ЗУО от 2012г. отпада задължението на общините да осигуряват депа за депониране на строителни отпадъци и от разрушаване на сгради, извън отпадъците от ремонтна дейност на жилищата на домакинствата, като се въвеждат цели за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на отпадъци от строителството и от разрушаване на сгради, включително при насипни дейности чрез заместване на други материали с отпадъци (строителни отпадъци, с изключение на почви, земни и скални маси от изкопи в естествено състояние), несъдържащи опасни вещества;
6. разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло и за поетапното постигане на целите по чл.31, ал1, т.1 от ЗУО, за подготовка за повторна употреба и рециклиране на тези отпадъци, които общините трябва да достигнат. С чл.33 от ЗУО се

въвеждат изисквания към търговските обекти, производствени, стопански и административни сгради в населените места над 5000 жители и курортните населени места да събират разделно отпадъците от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло и да ги предават на лица, притежаващи разрешение, комплексно разрешително или регистрационен документ по чл. 35 от ЗУО и/или на организация по оползотворяване;

7. организиране на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказва съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определяне на местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци (отпадъци от опаковки, излезли от употреба моторни превозни средства, електронно и електрическо оборудване, негодни за употреба батерии и акумулатори, отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, излезли от употреба гуми). Кметът организира контрола за изпълнението на договори с организации по оползотворяване или с други лица, притежаващи разрешения по ЗУО, свързани със системите за разделно събиране на масово разпространените отпадъци;

8. изпълнение на решенията на общото събрание на регионалното сдружение, в което участва дадена община, в т.ч. относно инвестиционната програма на сдружението, провеждане на обществените поръчки и др.;

9. организирането на разделно събиране на опасните битови отпадъци от бита и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане, като напр. опаковки от и негодни препарати за растителна защита, използвани за градините на домакинствата, опаковки от химикали и препарати и стари такива и др.;

10. разделно събиране и съхраняването на битови биоразградими отпадъци и биоотпадъци, в т.ч. за определянето на местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на тези отпадъци и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане – от момента на въвеждане в експлоатация на съоръжения или инсталации за третиране на биоотпадъците. Общините са длъжни да осигурят разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъци от поддържането на обществени площи, паркове и градини на територията на съответната община. Кметовете на общините трябва да разработят подробен график за обслужване на съдовете за събиране на биоотпадъци и да го оповестяват на интернет страницата на съответната община и/или информират населението и обхванатите фирми по друг подходящ начин;

11. осигуряване на площадки за предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци от бита и от ремонтна дейност на домакинствата, зелени отпадъци и други във всички населени места над 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места. В населените места с районно деление тези площадки следва да съответстват най-малко на броя на районите, така че предлаганите услуги да бъдат достъпни за жителите на общината. Тези изисквания са нови за общините и целят подобряване на услугите за разделно събиране на отпадъците за потребителите, и подпомагане на общините за постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъците. Следва да се подчертае, че нормата на ЗУО е достатъчно гъвкава и предоставя на общините възможност както да осигурят площадки общинска собственост за някои или за всички видове отпадъци, които домакинствата и фирмите могат да оставят безвъзмездно, така и да сключат договори с лица, които разполагат с площадки за един или няколко вида отпадъци;

12. поддържането на регистър на пунктовете за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на съответната община и на площадките, осигурени от общините за безвъзмездно предаване на битови отпадъци;

13. определяне на изискванията към площадките за пунктовете за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло и създаване и поддържане на регистър на пунктовете за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на

съответната община и на площадките, осигурени от общините за безвъзмездно предаване на битови отпадъци;

14. съдействие за създаване на центрове за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба;

15. осигуряване на информация на обществеността по всички ангажименти на общините чрез интернет страницата на съответната община, както и по друг подходящ начин и провеждане на информационни кампании за населението и бизнеса, свързани с разделното събиране на отпадъците;

16. организира събирането на данни и предоставя информация на НСИ, ИАОС, съгласно изискванията на Наредба №1 от 04.06.2014г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри;

17. разработване на общинска наредба и на общинска програма за управление на отпадъците;

18. организира внасянето на отчисленията за следексплоатационни грижи за депата за битови отпадъци и за депониране на отпадъци в необходимия размер и срок, съгласно Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци;

19. осигуряване на всички елементи на системата за събиране, транспортиране и последващо третиране в инсталации и съоръжения на битовите отпадъци в съответствие със ЗУО и наредбите към него;

20. определяне на размера на таксите за услугите, свързани с битовите отпадъци и събирането на приходите от таксите;

21. предотвратяването на изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища, организиране на почистването им;

22. осъществяване на контрол за изпълнението на договорите от лицата, на които общината е възложила различни дейности, свързани с изпълнение на услуги по събиране и третиране на битовите отпадъци, за строителството на съоръжения за третиране на битови отпадъци, доставката на машини и съоръжения и др.

ОСНОВНИ АНГАЖИМЕНТИ И ФУНКЦИИ НА РЕГИОНАЛНОТО СДРУЖЕНИЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ (РСО), ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ЗАКОНА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ (ЗУО) И ПОДЗАКОНОВИТЕ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ

Общините, включени във всеки от регионите в Националния план за управление на отпадъците, създават Регионална система за управление на отпадъците, състояща се от регионално депо и/или други съоръжения за третиране на отпадъци. Основната цел на Регионалната система за управление на отпадъците е да постигне ефективно събиране, транспортиране и третиране на отпадъците, съобразно изискванията на чл. 6, ал. 1 и изпълнение на задълженията по чл. 19, чрез участие на общините. Общините - членове на Регионалното сдружение, определят собствеността на Регионалното депо и/или друго съоръжение за третиране на отпадъците, която може да бъде:

1. на общината, която е собственик на терена или има учредено право на строеж върху определения за изграждане терен;

2. съсобственост на общините - членове на сдружението;

3. съсобственост между финансиращия частен партньор и общината - собственик на терена, и/или общините - членове на сдружението;

4. собственост на финансиращия частен партньор за съоръженията за подготовка преди оползотворяване или обезвреждане и оползотворяване на отпадъците.

Цената за третиране на тон отпадък, постъпил в Регионалната система за управление на отпадъците, е еднаква за всички членове на Регионалното сдружение и в нея не може да бъде калкулирана печалба за сдруженията. Община, неучастваща в регионалната система за управление на отпадъците, може да ползва същата или друга такава при условия и цени, определени от съответното регионално сдружение.

Общините, включени във всеки от регионите в Националния план за управление на отпадъците 2014-2020г., създават по реда на ЗУО регионално сдружение. Общинският съвет на съответната община приема решение за участие в Регионалното сдружение, копие от което се изпраща на кмета на общината, на чиято територия се предвижда изграждането или са разположени съоръжения за третиране на отпадъците. Общинският съвет на община от регион в Националния план за управление на отпадъците може да приеме решение за присъединяването ѝ към сдружение на общини от друг регион, при условие, че не се осуетява създаването или функционирането на Регионалното сдружение или регионалната система за управление на отпадъците в собствения ѝ регион след представяне на положителни становища на двете регионални сдружения и на РИОСВ.

Членове на Регионалното сдружение могат да бъдат само общини. Регионалното сдружение възниква от датата на неговото първо Общо събрание, протоколът от което се изпраща на Министъра на околната среда и водите и на съответния Областен управител. Регионалното сдружение е юридическо лице със седалище в общината, която е собственик на терена, върху който е изградено или се предвижда изграждането на съоръжението за третиране на отпадъци, или която има учредено право на строеж. Ключовата цел на регионалното сдружение е да се създаде субект, който да има устойчив институционален капацитет и управление на Регионалната система за управление на отпадъците. Органи на управление на Регионалното сдружение са Общото събрание и Председателят на сдружението. Сдружението няма за цел да формира и не разпределя печалба, не придобива собственост. Неговата дейност се подпомага и осигурява от съответните общински администрации.

Общините могат да получат финансиране на проекти в областта на управление на отпадъците от европейските фондове, държавния бюджет, Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) към Министерството на околната среда и водите или други национални публични източници на финансиране само след създаването на Регионално сдружение, като правото на финансиране не се прилага в случаите, когато съответният регион се състои от една община. Община, която откаже да участва, предизвика забавяне, осуети създаването или функционирането на Регионално сдружение и/или на Регионална система за управление на отпадъците, заплаща вредите и пропуснатите ползи на останалите общини от съответния регион.

Общото събрание на Регионалното сдружение се състои от кметовете на участващите в него общини. Общото събрание на сдружението се свиква от неговия председател веднъж на 6 месеца или по искане на кмета на участващите в сдружението общини или от областния управител. Ако съответният регион в Националния план за управление на отпадъците, попада на територията на две или повече области - техните областни управители, участват в общото събрание на регионалното сдружение без право на глас. Свикването на Общо събрание става чрез писмена покана с дневен ред до кметовете на общините и Областния управител, копие от която се изпраща на Министъра на околната среда и водите. Общото събрание се провежда, ако на него присъстват кметовете на всички общини, членове на регионалното сдружение или ако присъстват най-малко две трети от кметовете и те представляват най-малко две трети от жителите на всички общини - членове на регионалното сдружение.

За проведените заседания на Общото събрание се съставят протоколи, които се подписват от неговия председател и от присъстващите кметове. Решенията на Общото събрание са неразделна част от протоколите, които се публикуват на страниците в интернет на общините, включени в Регионално сдружение, в срок от една седмица след провеждане на заседанието и се изпращат на Министъра на околната среда и водите и на съответния Областен

управител. Решенията на Общото събрание подлежат на обжалване само от заинтересованите общини по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Община, която не изпълни решение на Общото събрание в определения ѝ за това срок, отговаря за нанесените вреди и пропуснатите ползи на членовете на Регионалното сдружение.

Председателят на Регионалното сдружение се избира измежду кметовете на участващите в него общини за срок, съвпадащ с мандата му като кмет. Председателят на сдружението участва в гласуванията на Общото събрание наравно с останалите кметове на общини[3].

Регионалното сдружение за управление на отпадъците, осъществява дейността си при спазване на:

- ✓ йерархия на управление на отпадъците;
- ✓ принципа за равнопоставеност;
- ✓ принципа на свободно сдружаване и взаимен интерес на общините, като не могат да се запазват привилегии за учредителите;
- ✓ принципа на прозрачност и отговорност.

С приемане на новия Закон за управление на отпадъците (ЗУО) през 2012г. се въвеждат редица нови задължения в областта на разделното събиране на отпадъците и поетапното постигане на целите по рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци, описани в действащите подзаконови нормативни актове в областта на разделното събиране на отпадъците, произтичащи от ЗУО. Във всеки от регионите в Националния план за управление на отпадъците, системите за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци осигуряват като минимум изпълнението на следните цели:

– **съгласно чл.31, ал.1, т.1 от ЗУО -** най-късно до 1 януари 2020г. подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници на не по-малко от 50 на сто от общото тегло на тези отпадъци. Целите по чл. 31, ал. 1, т. 1 за подготовка за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали, включващи най-малко хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и подобни отпадъци от други източници, се прилагат, както следва:

1. до 1 януари 2016 г. - най-малко 25 на сто от общото им тегло;
2. до 1 януари 2018 г. - най-малко 40 на сто от общото им тегло;
3. до 1 януари 2020 г. - най-малко 50 на сто от общото им тегло.

За постигане на поставените цели е необходимо кметовете на общините, участващи в Регионално сдружение за управление на отпадъците да изпълняват задълженията си по чл.19, ал.3, т.6 от ЗУО за разделното събиране на битови отпадъци на територията на съответната община на най-малко следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло. Системите за разделно събиране на четирите потока отпадъци, могат да бъдат осъществени от общините, чрез:

- сключване на договори с организации по оползотворяване на отпадъци;
- сключване на договори с други лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ, за извършване на дейности с отпадъци на територията на съответната община, и/или комплексно разрешително, издадено по реда на Закона за опазване на околната среда.

В хипотезата на ***„други лица“*** притежаващи съответния разрешителен документ, за дейности с отпадъци на територията на общината, с които кметът може да сключи договор, попадат

[3] Задълженията на Председателят на Регионалното сдружението и отговорностите на Общото събрание са разгледани в „Анализ на институционалния капацитет“

също и общински предприятия или общинско търговско дружество по смисъла на чл. 52, ал.1 от Закона за общинската собственост.

При определяне обхвата на системата следва да се има предвид, че системите за разделно събиране на битови отпадъци от хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло (чл. 19, ал. 3, т.6) и за разделно събиране на отпадъци от опаковки *задължително включват всички населени места с население по-голямо от 5000 жители и курортните населени места* (чл. 33, ал.1 от ЗУО). Целите за обхванато население се постигат от организациите по оползотворяване в съответствие с представляваните от тях количества опаковки и от кметове на общини в случаите по чл. 26, ал. 1, т. 2 от Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки.

В случай, че на територията на общината има вече изградена система за разделно събиране на отпадъци от опаковки, същата може да бъде оптимизирана и за изпълнение на задължението за разделно събиране на битови отпадъци от хартия и картон, метал, пластмаса и стъкло. Това ще доведе до спестяване на място при разполагане на необходимите съдове. Преминаването на отпадъците на допълнително сепариране след събирането им позволява коректното отчитане в последствие на постигнатите цели.

В случай, че на територията на общината няма изградена система за разделно събиране на отпадъци от опаковки, поради писмен отказ от всички организации по оползотворяване да сключат договор със съответната община е налице хипотезата на чл. 26, ал. 3 от ***Наредба за опаковки и отпадъци от опаковки*** *(обн. ДВ. бр.85/2012),* съгласно която **кметът на общината изпълнява задълженията си да организира и двете системи, като сключва договори с други лица**, притежаващи съответния разрешителен документ за дейности с отпадъци на територията на общината. При избор, системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки да се организират с други лица, а не с организации по оползотворяване, то в едномесечен срок от подписване на договор, кметът на общината уведомява писмено министъра на околната среда и водите и представя изготвена и утвърдена от общинския съвет програма за управление на отпадъците от опаковки на територията на общината. Програмата се разработват и приемат за период, не по-кратък от 3 години.

Заложените цели за повторна употреба и рециклиране на битови отпадъци се постигат от регионите за управление на отпадъците, определени в НПУО 2014-2020г. Съгласно чл. 31, ал. 4 от ЗУО, целите се изпълняват от всички общини, включени в даден регион като разпределението на задълженията между тях се определя с решение на Общото събрание на съответното Регионално сдружение.

- **съгласно чл.31, ал.1, т.2 от ЗУО** - най-късно до 31 декември 2020 г. ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, образувани в Република България през 1995 г.
- до 31 декември 2013 г. – ограничаване количеството биоразградими битови отпадъци до 50 % от общото количество на същите отпадъци, образувани през 1995 г.;
- до 31 декември 2020 г. – ограничаване количеството биоразградими битови отпадъци до 35 % от общото количество на същите отпадъци, образувани през 1995 г.

Важно е да се отбележи, че дейността по компостиране на място се счита за дейност по предотвратяване на образуването на отпадъците и не се отчита за изпълнение на посочените цели.

Разпределението на задълженията *между отделните общини* в съответния регион в НПУО за изпълнение на целите по чл.31, ал.1 от ЗУО се определя с решение на Общото събрание на Регионалното сдружение за управление на отпадъците, съгласно чл. 26, ал. 1, т.6 от закона.

Съгласно Методика за разпределение на целите по чл.31, ал.1 ЗУО *между регионите,* определени в НПУО целите по чл.31, ал.1 ЗУО се разпределят на база морфологичния състав на отпадъците, генерирани на територията на общините във всеки от регионите, и решението по чл.26, ал.1, т.6 ЗУО, ако такова е прието, като конкретните цели за общините се определят с мотивирана заповед на изпълнителния директор на ИАОС и се оповестяват на интернет страницата на агенцията. Целите се актуализират на всеки 5 години със заповед на изпълнителния директор на ИАОС. В заповедта на ИАОС ще се посочва конкретен метод, за изчисляване на целите по чл.31,ал.1, т.1 от ЗУО, съгласно методите по приложение № 1 на Решение на Комисията от 18 ноември 2011 г. за установяване на правила и изчислителни методи за проверка на съответствието с целите, зададени в чл. 11, параграф 2 от Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета („Решение на Комисията от 18 ноември 2011 г.“). до актуализацията на конкретните цели за общините, определени със заповедта на ИАОС.

Целта по чл.31, ал.1, т.2 от ЗУО за ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци се изчислява за всяка година като процент на количеството депонирани биоразградими отпадъци спрямо количеството на образуваните биоразградими отпадъци през 1995г. в Република България. За 2020г. разрешените за депониране биоразградими отпадъци в съответния регион са 109 кг/жител.

С новата Наредба за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградими отпадъци (в сила от 04.02.2017г.) се опростява реда за отчитане на изпълнението на целите за рециклиране и подготовка за повторна употреба на битовите отпадъци и количеството на депонираните биоразградими отпадъци. От общините вече не се изисква предоставяне на доклади в МОСВ. Така се облекчават местните власти и регионалните сдружения, защото отпадат задълженията им за обобщаване на данни и изготвяне на доклади на общинско и регионално ниво.

За изчисляване изпълнението на целите по чл.31, ал.1 от ЗУО е необходимо лицата, извършващи дейности с битови отпадъци, в т.ч. биоотпадъци, да водят отчетни книги и да предоставят годишни отчети на ИАОС. Ежегодно в срок до 30 септември изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) обобщава и публикува информация за предходната календарна година по общини и региони за изпълнение на целите по чл. 31, ал. 1 ЗУО. В 30-дневен срок от публикуването на информацията общините могат да изразят становище и да направят предложения за изменение и/или допълнение на информацията. Ежегодно в срок до 20 ноември въз основа на публикуваната от ИАОС информация и становищата на общините, ако такива са представени, министърът на околната среда и водите или оправомощено от него длъжностно лице издава мотивирана заповед, с която определя общините, които са изпълнили целите по чл. 31, ал. 1 ЗУО, и общините, които не са изпълнили целите по чл. 31, ал. 1 ЗУО за предходната календарна година. Заповедта по ал. 4 се публикува на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите (МОСВ) в 3-дневен срок от издаването ѝ.

Наложената за изпълнение национална цел, **съгласно чл.32, ал.1 от ЗУО** е най-късно до 1 януари 2020 г. повторната им употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали от неопасни строителни отпадъци, включително при насипни дейности чрез заместване на други материали с отпадъци в количество, не по-малко от 70 % от общото им тегло, от което се изключват незамърсени почви, земни и скални маси от изкопи в естествено състояние.

Целите по чл. 32, ал. 1 за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали, включително при насипни дейности чрез заместване на други материали с отпадъци, на неопасни строителни отпадъци, с изключение на почви, земни и скални маси от изкопи в естествено състояние, несъдържащи опасни вещества, се прилагат, както следва:

- до 1 януари 2016 г. - най-малко 35 на сто от общото тегло на отпадъците;
- до 1 януари 2018 г. - най-малко 55 на сто от общото тегло на отпадъците;
- до 1 януари 2020 г. - най-малко 70 на сто от общото тегло на отпадъците.

Съгласно ***Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на строителни рециклирани материали***, считано от 14 юли 2014 г., за постигане на **националната цел** по чл. 32, ал. 1 от ЗУО съгласно сроковете по § 16 от преходните и заключителни разпоредби на ЗУО:

- възложителите на СМР на пътища са отговорни за постигане на цел 80 на сто материално оползотворяване от теглото на образуваните при тези дейности строителни отпадъци;
- възложителите на СМР на железопътни линии са отговорни за постигане на цел 80 на сто материално оползотворяване от теглото на образувани при тези дейности строителни отпадъци;
- възложителите на СМР и/или премахването на строежи извън предходната точка осигуряват селективното разделяне и материално оползотворяване на определени видове отпадъци в минимални количества, посочени в Наредбата.

ЗУО и Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на строителни рециклирани материали въвеждат специфични изисквания и ангажименти на общините, по отношение на строителните отпадъци, свързани с организиране на събирането, оползотворяване и обезвреждане на тези отпадъци, образувани при ремонтната дейност на домакинствата. Общините имат ангажимент и в случаите, когато самите те са възложител на строителни дейности или на дейности по разрушаване на сгради, включително принудително премахване на строежи, както и в случаите, когато местната администрация е компетентна да одобрява и разрешава инвестиционните проекти, и по-конкретно – одобрението на плановете за управление на отпадъците като неразделна част от инвестиционните проекти.

Планът за управление на строителните отпадъци се включва в обхвата на инвестиционните проекти по Глава осма от ЗУТ (Закон за устройство на територията), а за обектите, за които не се изисква одобрен инвестиционен проект по ЗУТ, се изготвя като самостоятелен план. Изпълнението на плана за управление на строителни отпадъци се установява:

- за строежите, за които се упражнява строителен надзор - с окончателния доклад по чл. 168 от ЗУТ на лицето, упражняващо строителен надзор, в който се описва изпълнението на целите за оползотворяване и рециклиране на строителни отпадъци и целите за влагане на рециклирани строителни материали при изпълнението на проекта
- за строежите, за които не се упражнява строителен надзор - с отчет до кмета на общината по образец съгласно изискванията на Наредбата за управление на строителните отпадъци.

Степента на изпълнение на националната цел за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали по чл. 32, ал. 1 от ЗУО, съгласно сроковете по § 16 от преходните и заключителните разпоредби на ЗУО се определя от изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС) на база обобщаване на данните от посочените по-горе документи.

С наредбата за управление на отпадъците по чл.22 от ЗУО, общините следва да регламентират реда и начина за организиране на събирането, включително разделното,

оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата, например:

- забрана за изхвърляне на строителни отпадъци от ремонтната дейност на домакинствата в контейнерите за битови отпадъци;
- възможността гражданите да предават безвъзмездно определени количества строителни отпадъци от ремонтната дейност на площадките, които площадки общините трябва да осигурят;
- задължението на гражданите и фирмите да предават отпадъците от ремонтни дейности, когато са над определените от общината количества за предаване, на депа или други съоръжения за третиране на строителни отпадъци и условията за това.

При строителство, разрушаване на законни строежи и доброволно премахване на незаконни строежи или на негодни за ползване или застрашаващи сигурността строежи възложителят носи отговорност за изпълнението на целите, свързани с оползотворяване на материали от строителни отпадъци. Принудителното премахване на незаконни строежи или на негодни за ползване или застрашаващи сигурността строежи се извършва от собственика или изпълнителя на разрушаването селективно по материали. Кметът на съответната община отговоря за предаването на отделените строителни отпадъци по време на принудителното премахване на строежи, за оползотворяване на материалите и за влагане на рециклирани строителни материали, включително за покриването на разходите за извършване на дейностите по транспортиране и третиране. Тези разходи са за сметка на извършителя на незаконния строеж или на собственика на сградата или съоръжението. Въз основа на влязла в сила заповед за премахване на строежа и протокол за извършените разходи за дейностите по транспортиране и оползотворяване на отпадъците кметът на съответната община подава заявление за издаване на заповед за незабавно изпълнение за събиране на вземането от задължените лица по реда на Граждански Процесуален кодекс (ГПК).

Възложителите на СМР на проекти, финансирани с публични средства, отговарят за влагането в строежите на рециклирани строителни материали или на третирани строителни отпадъци за материално оползотворяване в обратни насипи, съгласно приложение № 10 към Наредбата за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали в количества, както следва:

1. за строителство на сгради - 2 на сто от общото количество вложени строителни продукти;
2. за строителство на пътища - 10 на сто от общото количество вложени строителни продукти;
3. за рехабилитация, основен ремонт и реконструкция на пътища - 3 на сто от общото количество вложени строителни продукти;
4. за строителство, реконструкция и основен ремонт на други строежи от техническата инфраструктура - 8 на сто от общото количество вложени строителни продукти;
5. за оползотворяване на предварително третирани СО в обратни насипи - 10 на сто от общото количество вложени строителни продукти.

Посочените цели се постигат поетапно както следва:

Вид строителна дейност	2014г	2015г	2016г	2017г	2018г	2019г	2020г
Строителство на сгради, финансирани с публични средства	1%	1%	1%	1.5%	1.5%	1.5%	2%
Строителство на пътища с публични средства	5.0%	5.0%	8.0%	8.0%	8.0%	10.0%	10.0%
Рехабилитация, основен ремонт и реконструкция на пътища,	2.0%	2.0%	2.0%	2.0%	3.0%	3.0%	3.0%

Вид строителна дейност	2014г	2015г	2016г	2017г	2018г	2019г	2020г
финансирани с публични средства							
Строителство, реконструкция и основен ремонт на други строежи от техническата инфраструктура, финансирани с публични средства	3.0%	3.0%	5.0%	5.0%	6.0%	7.0%	8.0%
Оползотворяване на строителни отпадъци в обратни насипи	8.0%	9.0%	10.0%	11.0%	11.0%	11.0%	12.0%

Съгласно ЗУО системата за разделно събиране се организира в съответствие с принципа „разширена отговорност на производителя“ - чрез сключване на договори с организации по оползотворяване. На национално ниво са приети шест отделни наредби за управление на масово разпространените отпадъци (МРО):

- *Наредба за опаковки и отпадъци от опаковки*
- *Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори*
- *Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти*
- *Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване*
- *Наредба за излезли от употреба моторни превозни средства*
- *Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми*

Наредбите поставят изисквания към производителите и вносителите на съответните продукти, които след тяхната употреба се превръщат в отпадъци, и определят възможните начини за прилагане на принципа „разширена отговорност на производителя”. В наредбите са посочени и ангажименти на кметовете на общините с оглед изграждане на системите за разделно събиране на МРО и намаляване на количествата депонирани отпадъци:

- осигурява местата за поставяне на съдовете за разделно събиране на отпадъците от опаковки, задължително за курортните населени места и населените места над 5000 жители. В Наредбата са посочени минималният общ обем на съдовете по категории населени места и изискванията за разполагането на съдовете.
- сключва договори с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки или с лице, притежаващо разрешително по ЗУО за изграждане на системите за разделно събиране на отпадъците от опаковки на територията на общината.
- осигурява и организира подходящи мерки за недопускане на посегателства и кражби от контейнерите за разделно събиране на отпадъците от опаковки.
- съдейства при подготовката и провеждането на разяснителните кампании на организациите по оползотворяване.
- определя местата за събиране на излезли от употреба гуми, когато се разполагат върху общински терен и информира обществеността за местоположението им и условията за приемането на гумите.
- съдейства за събирането и съхраняването на излезлите от употреба гуми и предаването им за оползотворяване и обезвреждането им, съгласно условията на договор с организация за оползотворяване на гуми или с лица, индивидуално изпълняващи задълженията си, ако общината е сключила такъв договор.
- определя местата по чл. 19, ал. 3, т. 7 от ЗУО на територията на общината;
- организира дейностите по събирането на ИУМПС по чл. 143, ал. 7 и 8 от Закона за движение по пътищата и предаването им в центрове за разкомплектоване, за което уведомява звеното „Пътна полиция“ или областната дирекция на Министерството на вътрешните работи по месторегистрация на МПС.
- извършва дейностите по предходните две точки, като сключва договор с организации по оползотворяване на ИУМПС и с лица, които изпълняват задълженията си

индивидуално. Кметовете на общини с районно деление могат да сключват договори за всеки район поотделно.
- организира дейностите по разделно събиране на портативни и автомобилни НУБА.
- организира контрола за изпълнението на договори с организации по оползотворяване или с други лица притежаващи разрешения по ЗУО, свързани със системите за разделно събиране на масово разпространените отпадъци.

Ползите за общините от сътрудничеството с организациите по оползотворяването са свързани с намаляване количествата битови отпадъци, които общините иначе трябва да събират и третират, и с намаляване финансовите средства за това третиране.

В системата за *разделно събиране на опасните битови отпадъци*, които не попадат в обхвата на наредбите по управление на масово разпространените отпадъци се включват – кутии от бои и лакове от ремонтната дейност и остатъци в тях, градински химикали, вкл. пестициди, продукти от грижи за домашни животни, химически вещества и препарати, използвани в домакинствата вкл. дезинфектанти. Те могат да се събират както чрез мобилни пунктове (специално оборудвани автомобили) и предварително оповестяване на графиците за населението, така и да се предават на площадките за предаване на разделно събрани отпадъци, които общините трябва да осигурят.

Изискванията по отношение на видовете рециклируеми отпадъци, целят подобряване на услугите за разделно събиране на отпадъците за потребителите и подпомагане на регионите за управление на отпадъците за постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на отпадъците. Следва да се подчертае, че нормата на ЗУО е достатъчно гъвкава и предоставя на общините възможност както да осигурят площадки общинска собственост за някои или за всички видове отпадъци, които домакинствата и фирмите могат да оставят безвъзмездно, така и да сключат договори с лица, които разполагат с площадки за един или няколко вида отпадъци. Осигуряването на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други е задължение за всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители на територията на общините, и при необходимост в други населени места, съгласно чл. 19, ал.3, т.11 от ЗУО. В случай, че не са осигурени в този срок, отчисленията за обезвреждане на отпадъците на депа се увеличават с 15 на сто за периода до осигуряването им.

Финансови последици и стимули за общините, произтичащи от ЗУО

Съгласно Закона за управление на отпадъците, размерът на отчисленията за битови отпадъци по чл.64 от ЗУО намалява, когато целите в съответния регион за управление на отпадаците са изпълнени от общините, в съответствие с решението на общото събрание на регионалното сдружение за разпределение на задълженията между общините за изпълнение на целите, съгласно чл.26, ал.1, т.6 от ЗУО, както следва:
- с 50 на сто за целите за повторна употреба и рециклиране;
- с 50 на сто за целите за ограничаване на количествата депонирани битови биоразградими отпадъци.

Намаленията в размера на отчисленията се прилагат независимо едно от друго, т.е. при изпълнение на двете цели общините не дължат отчисления за обезвреждане на отпадъци на регионално или общинско депо (чл.64). Както стана ясно Общото събрание на Регионалното сдружение взема решение за разпределението на задълженията между отделните общини за изпълнение на целите. При неизпълнение на изискванията за осигуряване от общините на площадки за предаване на разделно събрани отпадъци до средата на 2014 г. таксите за депониране се увеличават с 15%.

Освобождаването от отчисленията за депониране представлява много съществен стимул за достигане на целите, като се има предвид нормативно регламентирания от МС размер на отчисленията, както и препоръките и очакванията на Европейската комисия този размер да достигне 100 лв./тон депониран отпадък през 2020 г. Размерът на отчисленията за всеки тон депониран отпадък на депата до 2020 г. е както следва:

- **за депата, които отговарят на нормативните изисквания:**

2011 г.	**2012 г.**	**2013 г.**	**2014 г.**	**2015 г.**	**2016 г.**	**2017 г.**	**2018 г.**	**2019 г.**	**2020 г. и всяка следваща година**
3 лв./т	9 лв./т	15 лв./т	22 лв./т	28 лв./т	36 лв./т	40 лв./т	45 лв./т	57 лв./т	95 лв./т

- **за депата, които не отговарят на нормативните изисквания**, отчисленията се заплащат в двоен размер. Целта е тези общини и РСО, които изхвърлят отпадъците си на депа, които не отговарят на изискванията, да ускорят процеса на изграждане на новите депа и други съоръжения.

Въвеждането на икономически инструменти, които да стимулират общините и другите задължени за постигане на рециклиране и оползотворяване юридически лица, е препоръка на ЕК и предварително условие за проектите, финансирани от европейските фондове за следващия програмен период за всички страни членки на ЕС. Ето защо общините трябва внимателно ежегодно да планират изразходването на приходите от отчисленията за депониране. Тези приходи могат да се използват от Регионалното сдружение за управление на отпадъците за финансиране на инвестиционни проекти в областта на отпадъците, включително за съфинансиране от страна на общините на проектите, финансирани от ОПОС, както и за финансиране на експлоатационни разходи, свързани със системите за разделно събиране на битовите отпадъци, за транспортиране на разделно събраните отпадъци, тяхното последващо сепариране, рециклиране или друг вид оползотворяване, както и за информационни кампании за населението и бизнеса относно управление на отпадъците.

Изисквания относно разработване на регионални програми за управление на отпадъците:

Във връзка с процеса на програмиране, ЗУО съдържа няколко ключови изисквания:

Първо: Чл.52, ал.6 определя възможността кметовете на две или повече общини, включени в регион за управление на отпадъците да могат да разработят обща програма за управление на отпадъците, в случай, че задълженията, отговорностите и мерките, засягащи отделните общини, са ясно разграничени. Следователно разработването на програма на регионален принцип не е задължително, а препоръчително. По този начин общините обединяват усилията си за изготвяне на този документ във връзка със съвместно изпълнение на целите за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци и за намаляване на биоразградимите битови отпадъци и с изграждане и ползване на общи съоръжения и инсталации за третиране на битовите отпадъци.

Второ: Регионалната програма да се разработи в съответствие със структурата, целите и предвижданията на НПУО, приет с решение на Министерски съвет през декември 2014.

Трето: Регионалната програма се разработва и приема за период, който следва да съвпада с периода на действие на НПУО. Периодът на приетия Националния план за управление на отпадъците е 2014-2020 г.

Четвърто: Регионалната програма трябва да включва необходимите мерки за изпълнение на задълженията на отделните общини, определени с решение на общото събрание на РСО, основаващи се на регламентираните в Глава втора, Раздел III на ЗУО.

Пето: Да се осигури обществен достъп до Регионалната програмата за управление на отпадъците.

Съответствие на Регионалната програма със структурата, целите и предвижданията на НПУО.
ЗУО включва конкретни изисквания за съдържание на Националния план за управление на отпадъците. Планът трябва да съдържа анализ на текущото състояние на управлението на отпадъците, мерките, които трябва да се предприемат за подобряване на съобразената с околната среда подготовка за повторна употреба, рециклиране, оползотворяване и обезвреждане на отпадъци, както и оценка на начина, по който планът ще подпомогне изпълнението на целите и прилагането на разпоредбите на закона.

НПУО трябва да включва и мерки за създаване на интегрирана и адекватна мрежа от съоръжения и инсталации за обезвреждане на отпадъците, както и на инсталации за оползотворяване на битови отпадъци: чрез прилагане на най-добрите налични техники; в най-близките съоръжения/инсталации, намиращи се до източника на образуване на отпадъците, като се използват най-подходящите методи и технологии, осигуряващи висока степен на защита на човешкото здраве и околната среда.

Планът трябва да предвижда и мерки за прилагане на системи за разделно събиране най-малко на следните отпадъци: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло, и мерки за изпълнение на целите за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на отпадъчни материали по чл. 31 и 32 от ЗУО.

При разработването на регионалните програми за управление на отпадъците специално внимание трябва да се отдели на чл.10, ал.1 от Наредбата за разделно събиране на биоотпадъци и третиране на биоразградими отпадъци. Кметовете на общините, включени в съответния регион в НПУО 2014-2020г., разработващи обща регионална програма за управление на отпадъците, като неразделна част от нея, трябва да включат мерки за предотвратяване образуването на биоотпадъци, разделно им събиране и оползотворяване на територията на общините, отчитайки специфичните условия на отделните видове населени места (големина, тип, брой жители и др.). Разделното събиране на биоотпадъците на територията на общините е една от предпоставките за постигане на количествените цели за оползотворяване на биоотпадъците.

Одобрение и отчитане на Регионалната програма за управление на отпадъците
Разработването на програма за управление на отпадъците на регионален принцип не е задължително. ЗУО предоставя възможността, кметовете на общини, включени в регионална система за управление на отпадъците да разработят обща програма за управление на отпадъците. Изготвената регионална програма се одобрява от Общото събрание на Регионалното сдружение.

Контролът върху изпълнението на програмата за управление на отпадъците следва да се осъществява от Общото събрание на РСО. Председателят организира изготвянето на ежегоден отчет за изпълнението на програмата, чиято цел е да проследи напредъкът при изпълнението и да се идентифицират необходимите промени или адаптиране на програмата за текущата година, в случай на потребност.

Процедура на екологична оценка на регионалната програма за управление на отпадъците
Регионалната програма за управление на отпадъците преди внасянето ѝ за разглеждане от Общото събрание на РСО подлежи на съгласувателна процедура „Преценка на необходимостта от извършване на екологична оценка“, в изпълнение на чл.2, ал.2, т.1 от

Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми, издадена на основание на ЗООС. Тази процедура включва подготовка от страна на РСО Регион Разлог на „Искане за издаване на решение по преценка необходимостта от извършване на екологична оценка“, което се внася за разглеждане в РИОСВ. В общия случай, без утежняващи обстоятелства, процедурата отнема 1 месец, което следва да се има предвид в процеса на разработка и одобрение на Регионалната програма за управление на отпадъците.

Други закони, съдържащи норми относно управление на отпадъците
Освен основния закон регулиращ обществените отношения, свързани с управлението на отпадъците (ЗУО), има редица други национални закони с основен предмет други сфери на обществения живот, които съдържат разпоредби относно отпадъците.

Закон за опазване на околната среда (ЗООС)
Законът регламентира общите изисквания към опазване на всички компоненти на околната среда (въздух, води, почви, земни недра, биологично разнообразие) и управлението на факторите, които оказват вредно въздействие върху околната среда (отпадъци, шум, химични вещества, антропогенна дейност). По отношение на фактора отпадъци, ЗООС определя насоките и целите на екологосъобразно управление на отпадъците, както и общите задължения на лицата и компетентните органи за управление на отпадъците.

Закон за местните данъци и такси (ЗМДТ)
ЗМДТ определя местните данъци и такси, включително такса „Битови отпадъци”, приходите от която постъпват в общинския бюджет. Таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка за всяка дейност. Размерът на таксата се определя за всяка услуга поотделно (сметосъбиране, сметоизвозване, обезвреждане и поддържане на чистота на териториите за обществено ползване), в левове според количеството на битовите отпадъци. Когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци, размерът на таксата се определя в левове на ползвател или пропорционално върху основа, определена от общинския съвет. Не се допуска тази пропорционална основа да бъде данъчната оценка на недвижимите имоти, тяхната балансова стойност или пазарната им цена. Таксата за приемане на отпадъците за третиране в регионалните съоръжения, в това число депониране и предварително третиране, следва да бъде определена при равни условия за всички общини, ползващи общото регионално съоръжение.

С приемане на изменения в Закона за местните данъци и такси, Народното събрание промени срока за разработването на Методика за изготвяне на план-сметката с необходимите разходи за дейностите и за видовете основи, които служат за определяне размера на таксата за битови отпадъци за 31 март 2017 г.

Закон за устройство на територията (ЗУТ)
Законът урежда обществените отношения, свързани с устройството на територията, изискванията към инвестиционното проектиране и строителството в страната и определя ограниченията върху собствеността за устройствени цели. Съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци са определени като елементи на техническата инфраструктура. От гледна точка на характеристиките, значимостта, сложността и рисковете при експлоатация, тези инсталации са определени като втора категория строеж от общо осем категории. Законът съдържа разпоредби във връзка с произтичащите от ЗУО изисквания относно строителните отпадъци и отпадъците от разрушаване на сгради.

Закон за опазване на земеделските земи (ЗОЗЗ)
Една от основните цели на закона е опазването от увреждане, възстановяването и подобряването на плодородието на земеделските земи. В закона се съдържат разпоредби за мерките за опазване на земеделските земи, които следва да бъдат предприети при употреба на отпадъци. Законът забранява използването на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието и горите, както и използването за напояване на води, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми (чл.6).

2.2.ПРОГРАМНИ ДОКУМЕНТИ НА НАЦИОНАЛНО И МЕСТНО НИВО

ПРОГРАМНИ ДОКУМЕНТИ НА НАЦИОНАЛНО НИВО

Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителство и разрушаване на територията на Р.България за периода 2011-2020 г. Стратегическия план е първи за страната в разглежданата област. В резултат на детайлни анализи на съществуващата ситуация, планът определя за първи път мерки (административни, нормативни, финансови и др.) за увеличаване на рециклирането и оползотворяване на този поток отпадъци, които в страната основно се депонира. Главната стратегическа цел на плана е до 2020 г. да се намали вредното въздействие на строителните отпадъци върху околната среда, чрез достигане на поне 70% ниво на рециклиране на строителните отпадъци. В изпълнение на мерките от плана са приети разпоредби в ЗУО от 2012 г. и е разработена и приета Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на строителни рециклирани строителни материали. В процес на подготовка и изпълнение са и инсталации за рециклиране на строителни материали като част от интегрираните регионални общински системи за управление на отпадъците. Съгласно представените стойности от извършените анализи в Националния стратегически план е видно, че Област Благоевград, в която териториално попадат общините Разлог, Банско, Белица и Якоруда, заема пета позиция, в разпределението по области за количество отпадъци, приети на площадки от строителство и разрушаване, от източници в бита, непосредствено след области Бургас, Варна, София и Пловдив. От изготвената прогноза за разпределението на количествата отпадъци от строителство и разрушаване (ОСР), които се очаква да бъдат доставени на площадки за отделните региони до 2020г., посоченият обем строителни отпадъци за Област Благоевград запазва отредената към момента позиция на областта.

На територията на Регион Разлог за управление на отпадъците няма изградена инсталация за рециклиране на строителните отпадъци. С цел създаване на условия за изпълнение на изискванията на националното и европейско законодателство и постигане заложените цели за строителните отпадъци е необходимо да се предприемат действия за осигуряване на необходимата инфраструктура. Това ще доведе до създаването на условия за изпълнение на изискванията на националното и европейско законодателство, като ще подпомогне регионалното сдружение за екологосъобразно управление на отпадъците от строителство и разрушаване.

Националния стратегически план за поетапно намаляване на количествата биоразградими отпадъци, предназначени за депониране (2010-2020 г.). Това е първият план за страната, в който систематично се осъществява задълбочен анализ на проблемите за околната среда в резултат на депонирането на биоразградимите отпадъци, дефинира проблемите и идентифицира необходими мерки (административни, нормативни, финансови и др.) за преодоляване на проблемите и за изпълнение на целите за поетапно намаляване депонирането на тези отпадъци и увеличаване на тяхното рециклиране и оползотворяване. Очаква се в резултат на изпълнението на плана до 2020 г. да бъде предотвратено депонирането на над 5 млн.т. биоразградими отпадъци. Допълнителен ефект се постига от

заместването на фосфатни торове в земеделието с компост. Мерките от плана са заложени и като ключови за постигане *на целите на Третия национален план за действие по изменение на климата 2013 -2020 г. за намаляване на емисиите на парникови газове от сектор „отпадъци”.* Все още обаче информационните кампании за населението и другите заинтересовани страни са с много ограничен обхват.

До този момент при управлението на отпадъците на територията на общините не се е извършвало компостиране или друг тип оползотворяване на биоразградими отпадъците. Изградена е компостираща инсталация на „Регионално депо за неопасни отпадъци Разлог“.

Национален план за управление на отпадъците 2014-2020 г. Планът е приет с Решение №831 на Министерския съвет от 22.12.2014 г. Той е четвъртият програмен документ на национално ниво за управление на дейностите по отпадъците в Р.България. Основна цел на плана е да прекъсне връзката между икономическия растеж и отпадъците, като подобри йерархията на управлението на отпадъците чрез разработване за първи път на подпрограма и мерки за предотвратяване на образуването на отпадъците, постави конкретни количествени цели за подготовка за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на конкретни потоци отпадъци. Генералната стратегическа цел на страната в сферата на управление на отпадъците е: *Общество и бизнес, които не депонират отпадъци.* Посочени са 4 специфични цели, на които трябва да се наблегне, за постигане на основната цел залегнала в Националния план. Плана за управление на отпадъците 2014-2020 г. е основен документ, в рамките на които са разработени девет програми, които чрез своите дейности водят до постигане на изпълнението както на конкретните програмни цели (стратегически/оперативни цели), така и на четирите стратегически цели. Неразделна част от Плана е и ***Националната програма за предотвратяване на образуването на отпадъци***. Тя е разработена за първи път в България в съответствие с изискванията на Директива 2008/98/ЕО (Рамкова директива за отпадъците) и на чл. 50 от ЗУО и определя мерките за прилагане на най-високо ниво в йерархията на управление на отпадъците. Отговорностите, посочени към общините са свързани със събирането на отпадъците на тяхната територия, както и изготвяне на програми за управление на отпадъците по силата на чл. 52 от ЗУО, чиято структура, цели и предвиждания да отговарят на НПУО.

Съгласно националния план за управление на отпадъците, Регионално сдружение на общините (РСО) за управление на отпадъците - Регион Разлог, е включено в:

- ✓ Индикативен списък на Регионалните системи за управление на отпадъците (РСУО), в които могат да се изградят инсталации за компостиране и анаеробно разграждане.
- ✓ Индикативен списък на РСУО, в които могат да се закупят и инсталират компостери за домашно компостиране.

На Регионалното депо за неопасни отпадъци на общините Разлог, Банско, Белица и Якоруда се предвижда изграждане на сепарираща инсталация. За целта е необходимо внимателно проучване на възможностите, с цел кандидатстване за финансиране.

Национален план за управление на утайките от градските пречиствателни станции за отпадъчни води на територията на Р България за периода 2014-2020г. Основната цел на този документ е да осигури рамката за планиране на национално ниво, като осигури разумен подход при определянето и прилагането на адекватни мерки за оползотворяване и обезвреждане на утайките в рамките на съществуващата законодателна рамка. Обезвреждането на утайки чрез депониране е най-неекологичното решение, което съгласно стратегическите насоки на този план трябва да бъде постепенно намалявано и окончателно преустановено през следващите години. Тази възможност трябва да продължи да съществува в рамките на един преходен период, до извършването на необходимите инфраструктурни и

технологични инвестиции за алтернативни варианти за оползотворяване на утайки. След това утайките могат също да бъдат депонирани след съвместното им третиране до определено инертно състояние в съоръжения за биологично третиране на биоотпадъци (съоръжения за компостиране или механично-биологично третиране (МБТ). Йерархията за управление на отпадъците, която предоставя модел за устойчив подход към тяхното управление, намира място и при управлението на утайките. Въз основа на направените анализи и изводи прилагането на националния стратегически план за управление на утайките от ГПСОВ в България за периода 2014-2020 г. трябва да осигури следните национални цели:

- Рециклиране и материално оползотворяване на следните количества образувани утайки от ГПСОВ до 2020 г.:
  - *55% до края на 2016 г.*
  - *60% до края на 2018 г.*
  - *65% до края на 2020 г.*
- Енергийно оползотворяване на следните количества образувани утайки от ГПСОВ до 2020:
  - *10% до края на 2016 г.*
  - *20% до края на 2018 г.*
  - *35% до края на 2020 г.*
- Нулево депониране и нецелево временно съхранение на утайки до 2020г.

Важно е да се отбележи, че не съществува вариант за повторно използване на утайките. Като такъв може да се счита директната им употреба в земеделието. Средносрочните мерки обхващат периода до 2018г, когато трябва да се извърши промяната, необходима за преминаване от сега съществуващата, незадоволителна система към една дългосрочна и екологосъобразна такава. До 2020г. 100 % от утайките ще бъдат оползотворени, вместо депонирани. Във връзка с планираното до края на 2020г. прекратяване на депонирането и временното съхранение на утайките, в този планов период ще продължи да бъде насърчавано тяхното активно оползотворяване.

Оперативна програма „Околна среда 2014-2020“ Оперативната програма е една от седемте оперативни програми, които ще бъдат изпълнявани в периода 2014-2020 г. Документът очертава рамката и определя приоритетите за финансиране в областта на околната среда със средства от Кохезионния фонд на ЕС и Европейския фонд за регионално развитие през програмния период. Средствата по програмата са насочени в шест приоритетни области. В сектора управление на отпадъците е посочена Приоритетна ос 2, чиято специфична цел е намаляване на количеството отпадъци, предназначени за депониране, чрез мерки за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване.

ПРОГРАМНИ ДОКУМЕНТИ НА РЕГИОНАЛНО И МЕСТНО НИВО

Регионален план за развитие на Югозападен район за периода 2014-2020г.

Заемайки второто йерархично ниво в регионалното планиране под Националната стратегия за регионално развитие на Република България 2012-2022 г., Регионалният план за развитие (РПР) на Югозападен район от ниво 2 за периода 2014-2020 г. следва хронологичния ред за определяне на „....средносрочните цели и приоритети за устойчиво интегрирано регионално и местно развитие на територията на съответния район в съответствие с предвижданията на НСРР и другите структуроопределящи политики”. Така РПР поема функциите на стратегическа рамка за низходящите нива в йерархията на регионалното планиране – областни стратегии и общински планове за развитие. Ключовите промени в стратегическата рамка за новия планов период са заложени в Стратегия „Европа 2020” и „Териториален дневен ред на ЕС - 2020”, както и в националните им интерпретации - Националната програма за развитие „България 2020” и Националната програма за реформи 2012-2015 г. В РПР са дефинирани урбанистични центрове от различни йерархични нива с различни по

обхват териториални ареали на влияние и оси на урбанизационно развитие. Класификацията обхваща всички български градове и някои села - центрове на общини и ги разпределя в 5 групи. В 4-то ниво - малки градове с микрорегионално значение за територията на група общини попадат Разлог и Банско, а в 5-то нива много малки градове и села - центрове с общинско значение за територията на съответните общини са пречислени Белица и Якоруда.

Областна стратегия за регионално развитие на Област Благоевград 2014-2020г. *Документът е приет с Решение № 1 на Областния съвет за развитие от 30.07.2013 г.*
Областната стратегия за регионално развитие на Област Благоевград 2014 – 2020 е ключов стратегически документ за развитие на областта, общините и населените места в рамките на целевата територия. Стратегията обхваща плановия период 2014 – 2020 година и представлява проекция на стратегическите Европейски и национални документи за развитие на територията, съобразена е със специфичните характеристики на населените места в областта, техните нужди и потребности. Изграждането на регионална система за управление на отпадъците е посочено като препоръчително основно действие и мярка за развитие на общините от областта, в Областната стратегия за регионално развитие на Област Благоевград.

Регионална инвестиционна програма за управление на отпадъците за периода 2012-2042г. на общините Разлог, Банско, Белица и Якоруда
Съгласно чл.26, ал.1, т.7 от ЗУО общото събрание на Регионалното сдружение приема инвестиционна програма за развитието на Регионалната система за управление на отпадъците. За Регион Разлог е разработена инвестиционна програма, включваща първоначалните инвестиции, които се правят за изграждане на регионалната система за управление на отпадъците и последващите реинвестиции за периода на експлоатация на регионалното депо.

ОБЩИНА РАЗЛОГ

Общински план за развитие на Община Разлог за периода 2014 – 2020г. *С Решение №296 от Протокол №11/18.12.2014г. е приет от Общински съвет –гр. Разлог Общинския план за развитие на общината.*
Общинският план за развитие на Община Разлог за периода 2014-2020 г. е стратегически оперативен инструмент за провеждане на устройствена политика и координация на секторните политики, както и за планиране на финансовите ресурси на Община Разлог.

В плана са представени шест приоритетни области, които са организирани като съчетание от мерки. Управлението на отпадъците е обхванато от Приоритетна област 1: *Опазване на природните дадености* и засяга следните мерки и проекти за реализация:

- Мярка 1.6. Въвеждане на разделно събиране и успешно третиране на отпадъците;
  - Изграждане на регионална система за управление на отпадъците, включително и инсталация за сепариране /срок за реализация 2015-2016г/;
  - Изграждане на регионално депо за битови отпадъци – II етап /срок за реализация 2018-2020г/;
- Мярка 1.7. Повторно използване на генерираните отпадъчни продукти от обработването на дървесината;
- Мярка 1.8. Възстановяване на нарушени територии /сметища, неефективни открити находища за добив на инертни материали/;
  - Закриване и рекултивация на общинското депо /срок за реализация 2016-2017г/

Една част от описаните мерки са изпълнени, а други са в процес на изпълнение. Строителството, с цел изграждане на Регионалната система за управление на отпадъците (етап I) е приключило. Към настоящия момент се изготвя проект за рекултивация на депото

за неопасни отпадъци в м. „Седръч“, Община Разлог, обслужващо общините Разлог, Банско, Белица и Якоруда.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на Община Разлог за периода 2008-2014г. *Програмата е приета от Общински съвет- гр. Разлог, с Решение №4/29.01.2009г.*

В програмата за управление на отпадъците са заложени конкретни мерки, целящи минимизиране отрицателното въздействие на отпадъците върху околната среда. Основната цел, която е поставена в нея е общо подобряване на управлението на твърдите отпадъци. В частта за управлението на отпадъците основните набелязани цели са:

1. Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци.
2. Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци.
3. Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране но отпадъците.
4. Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците.
5. Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци.
6. Правно регулиране на управлението на отпадъците и ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта.
7. Осигуряване на достатъчно и надеждни данни за отпадъците.
8. Укрепване на административния капацитет на институциите, отговорни за управление на отпадъците.
9. Увеличаване на инвестициите в сектора и прилагане на прнципите „отговорност на производителя” и „замърсителят плаща” при интегрирано управление на отпадъците.
10. Участие на обществеността.

През периода на действие на програмата е постигнато:

– оптимизиране на размера и разходването на такса Битови отпадъци;
– избор и сключване на договор с фирма, извършваща дейността по сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци;
– подобряване условия за събиране и транспортиране на битови отпадъци (нови специализирани съдове);
– оптимизиране и разширяване на системата за разделно събиране на отпадъците от опаковки на територията на Община Разлог;
– избор и сключване на договор с организация по оползатваряване на отпадъци от опаковки;
– поетапно оптимизиране на системата за разделно събиране на ИУЕЕО и НУБА

Общинската програма съответства на основните принципи в действащата до 2014г. Националната програма за управление на дейностите по отпадъците. На 29.12.2014г. е приет нов Национален план за управление на отпадъците, който поставя основни цели пред изпълнителната власт за периода 2015-2020г.

ОБЩИНА БАНСКО

Общински план за развитие на Община Банско за периода 2014 – 2020 г. *С Решение №860 от Протокол №47/22.12.2014г. е приет от Общински съвет –гр. Банско Общинския план за развитие на общината.*

Общинският план за развитие (ОПР) на община Банско е основен планов документ (по смисъл на Закона за регионално развитие), който определя целите и приоритетите на общинската политика за развитие. Като елемент на системата от стратегически и планови документи в сферата на регионалното развитие, ОПР на общината има за задача да конкретизира стратегическите насоки (стратегическите цели и приоритети), заложени в

други документи, касаещи развитието на териториални единици от по-високи йерархични нива.

Предвид факта, че Община Банско е със силно развит туризъм, чистотата на околната среда, в т.ч. управлението на отпадъците е важен елемент в балансираното устойчиво развитие на общината. Заложените насоки, касаещи екологосъобразното управление на отпадъците са въведени в общинският план за развитие с Приоритет 2.3. *„Щадящо“ използване на природните ресурси и опазване на околната среда* към Стратегическа цел 2: *„Балансирано устойчиво развитие, териториална свързаност и достъпност“* и по специално. Мерките към Специфична цел 2.3.1. *„Изграждане на екологосъобразна базова инфраструктура, опазваща природната среда и намаляваща риска за човешкото здраве“,* пряко свързани с управлението на отпадъците са:

– Изграждане на регионално депо за ТБО (твърди битови отпадъци) – Община Банско е партньор по проекта финансиран по ОП „Околна среда“ /срок за реализация 2014-2016г/;
– Изграждане на инсталация за сепариране на неопасни отпадъци /срок за реализация 2015-2016г./;
– Рекултивиране на депо за ТБО в гр.Банско /срок на реализация 2015г/;
– Рекултивиране на депо за ТБО в гр.Добринище /срок на реализация 2015г/;

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на Община Банско за периода 2015-2020г. *Програмата е приета с Решение №77/Протокол №5 от 20. 01.2016г на Общински съвет – гр. Банско.*
Програмата за управление на дейностите по отпадъците е един от най-важните инструменти за прилагането на законодателството по управление на отпадъците на местно ниво. Програмата е разработена в съответствие с целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците за периода 2014-2020 г., който от своя страна кореспондира с изискванията на Директива 75/442/ЕЕС за отпадъците, Директива 91/689/ЕЕС за опасните отпадъци и Стратегията на общността за управление па отпадъците.

Основната цел на Програмата е предоставяне на устойчиви, икономически достъпни и законосъобразни услуги по управление на отпадъците на територията на общината в съответствие с екологичното законодателство. Мерките за управление дейностите по отпадъците са обобщени в Плана за действие към програмата. Някой от тях посочват и отговорностите на общината не само на местно, но и на регионално ниво, предвид факта че Община Банско е партньор на проекта за изграждане на регионално депо и е член на Регионалното сдружение за управление на отпадъците на общините Разлог, Банско, Белица и Якоруда.

Заложените в програмата за управление на отпадъците мерки са в процес на изпълнение. Общинската програма съответства на основните принципи и цели, поставени пред изпълнителната власт за периода 2015-2020г, съгласно приетият на 29.12.2014г. Национален план за управление на отпадъците.

ОБЩИНА БЕЛИЦА

Общински план за развитие на Община Белица за периода 2014 – 2020 г. *Планът е приет с Решение №71/Протокол №7 от 31.07.2014г. на Общински съвет – гр. Белица.*
Общинският план за развитие на Община Белица за периода 2014-2020 г. е документ за стратегическо планиране на устойчиво интегрирано развитие на територията на общината. Планът съдържа стратегия и мерки за подобряване на условията и факторите за растеж в различни сектори, които се нуждаят от дълговременна и целенасочена подкрепа. Той създава предпоставки да се прилагат интеграционни подходи в действията на общината и публичните институции, при отчитане на интересите и използване потенциала на частния

сектор. Планът посочва целите и приоритетите, гарантиращи съответен принос на общината към националните ангажименти по стратегията „Европа 2020“. Управлението на отпадъците в Общинския план за развитие на Община Белица е посочено в Мярка 4, Дейност 4.2 към Приоритетна ос I: *Развитие качеството на живот в Община Белица.*

Общинска програма за управление на отпадъците на територията на Община Белица за периода 2015-2020г. *Програмата за управление на дейностите по отпадъците е приета с Решение №116/Протокол №11 от 15.10.2015г на Общински съвет – гр. Белица.*

Общинската програма за управление на отпадъците е разработена в координация с програмните документи в сектор отпадъци на национално ниво и с общинските програмни документи за развитие на общината. Програмата определя средносрочната политика на общината в сектор отпадъци, като нейните цели допринасят за постигане на визията за развитие на общината и на една от стратегическите цели, посочени в Общинския план за развитие на Община Белица за периода 2014-2020г. В обхвата на Програмата за управление на отпадъците на Община Белица 2015-2020г. са разработени седем подпрограми, с включени мерки, които водят до изпълнението както на оперативните цели на всяка от подпрограмите, така и на четирите стратегически цели залегнали в документа, които са в синхрон с целите на приетият през 2014г. Национален план за управление на отпадъците.

ОБЩИНА ЯКОРУДА

Общински план за развитие на Община Якоруда за периода 2014 – 2020г. *Планът е приет с Решение №79/Протокол №ОбС-07 от 12.09.2014г. на Общински съвет – гр. Якоруда.*

Общинският план за развитие на Община Якоруда за периода 2014-2020 г. е документ за стратегическо планиране на устойчиво интегрирано развитие на територията на общината.
Ежегодно се изготвя доклад за наблюдение и изпълнение на ОПР на общината, предоставящ информация за напредъка и предприетите действия за постигане на заложените цели. По отношение управлението на отпадъците, в плана е заложена Стратегическата цел 3.3: *Подобряване управлението на отпадъци* към Приоритет 3: *Развитие на техническата инфраструктура в Община Якоруда.*

В Община Якоруда е завършен проект „Усъвършенстване на системата за организирано събиране и транспортиране на отпадъците от населените места на Община Якоруда“, чието реализиране е свързано със заложената стратегическа цел за подобряване управлението на отпадъците в ОПР на Община Якоруда. С проекта финансиран от ПУДООС са закупени 388 бр. контейнери тип Бобър 1100 л. и 1 бр. високопроходим сметосъбиращ автомобил.

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците на Община Якоруда за периода 2012-2015г. *Програмата е приета с Решение №30 по Протокол №ОбС-04/16.01.2012г на Общински съвет – Якоруда.*
В Програмата за управление на отпадъците на Община Якоруда са залегнали 10 стратегически цели:

- Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъците;
- Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци;
- Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците;
- Екологосъобразно обезвреждане на отпадъците; Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци;
- Правно регулиране на управлението на отпадъците и ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта;

– Осигуряване на база данни за отпадъците;
– Укрепване на административния капацитет на институциите, отговорни за управлението на отпадъците в страната;
– Увеличаване на инвестициите в сектора и прилагане на принципите „отговорност на производителя" и „замърсителят плаща" при интегрирано управление на отпадъците;
– Участие на обществеността;
– Развитие на устойчиви системи за управление на специфични потоци отпадъци.

Статус по изпълнение на мерките по програмата за периода ѝ на действие (2012-2015г.):

- подобрена е организацията за събиране и транспортиране на отпадъците;
- разширен е периметъра на организираното сметосъбиране и в останалите населени места;
- приложени са съвременни многофункционални системи за събиране на отпадъците, в зависимост от различните фактори, като интензивността на застрояването, количеството образувани отпадъци и транспортно – комуникационните планове;
- извършена е рекултивация на депото в гр.Якоруда;
- сведен е до минимум броя на неконтрилируемите сметища, които не могат да бъдат приспособени към съвременните изисквания за опазване на околната среда. Засилен е контрола над старите замърсявания в общината.

Общинската програма съответства на основните принципи в действащата до 2014г. Националната програма за управление на дейностите по отпадъците. На 29.12.2014г. е приет нов Национален план за управление на отпадъците, който поставя основни цели пред изпълнителната власт за периода 2015-2020г.

2.3.АНАЛИЗ НА МЕСТНА НОРМАТИВНА РАМКА

От съществено значение за постигане на целите на екологосъобразното управление на отпадъците е детайлното регламентиране на задълженията на физическите и юридическите лица за разделно събиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъци, както и ангажимента на общинските структури и звена в разглежданата област. Водещ нормативен акт в сектор „Управление на отпадъците" на местно ниво се явяват наредбите по чл.22 от ЗУО.

Основен предмет на настоящия анализ са именно наредбите за управление на отпадъците на общините от Регионалното сдружение и съответствието им с изискванията на националната нормативна уредба.
Законът определя минималните изисквания за съдържание на общинските наредби за управление на отпадъците, които трябва като минимум да уреждат:

1. условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови, включително биоразградими (в т.ч. и биоотпадъци) и опасни битови отпадъци;

2. условията и реда за създаването и функционирането на системите за разделно събиране на отпадъците от хартия и картон, стъкло, пластмаси и метали, включително образувани такива отпадъци от търговски обекти, производствени, стопански и административни сгради и населените места, за които се въвеждат тези системи (напр. регламентиране в кои населени места системата е задължителна, какви са техническите изисквания за предаване/изхвърляне на разделно събраните отпадъци, къде/на кого и при какви условия могат да се предават, изисквания за графици и т.н.);

3. условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци и от разрушаване на сгради, в т.ч от ремонтната дейност на домакинствата;

4. условията и реда за изхвърлянето, събирането, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на масово разпространени отпадъци/отпадъци от опаковки; излезли от употреба моторни превозни средства и електронно и електрическо оборудване; излезли от употреба батерии и акумулатори; отработени масла; излезли от употреба гуми;

5. изискванията към площадките за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло, в т.ч. условията за регистрация на площадките /отнася се до пунктовете за предаване на посочените отпадъци в рамките на населените места, известни сред населението и като пунктове за вторични суровини/, изискването за поддържане на публичен регистър от общината с точното местоположение и какви отпадъци приемат, работно време и т.н. Това са изисквания, например, свързани с местоположението на тези пунктове – в определени зони, обозначенията на тези пунктове и други технически изисквания, работно време, какви отпадъци се приемат и др.;

6. условията за предаване на отпадъци на площадките за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени места, както и населените места за които общините осигуряват такива площадки;

7. заплащането за предоставяне на съответните услуги по реда на ЗМДТ.

Освен посочените по-горе минимални изисквания за съдържание на общинските наредби по чл.22 от ЗУО, общините могат да включат уреждането на широк кръг въпроси от компетенции на общините, свързани с отпадъците и чистотата, произтичащи от ЗУО и други закони.

Във връзка с изпълнение на изискванията поставените в ЗУО, общините участващи в Регионалното сдружение за управление на отпадъците – Регион Разлог са разработили следните нормативни документи, в които са регламентирани правата и задълженията както на местните власти, така и на физическите и юридически лица, като са определени условията и реда за управление на отпадъците на територията на съответната община.

Нормативна уредба, регламентираща управлението на отпадъците на територията на ОБЩИНА РАЗЛОГ

Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Разлог *Наредбата е приета с Решение № 136/Протокол №5 от 29.05.2014г. на Общински съвет – гр.Разлог*

Община Разлог е разработила Наредба за управление на отпадъците по чл.22 от Закона за управление на отпадъците. Тя урежда условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови и строителни отпадъци, включително биоотпадъци, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци, изискванията към площадките за предаване на отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло и условията за тяхната регистрация, както и обществените отношения, свързани с поддържане на чистотата и опазването компонентите на околната среда на територията на Община Разлог. Наредбата разглежда задълженията на местната власт, правата и ангажиментите на физическите, юридическите лица и едноличните търговци на територията на Община Разлог. В наредбата подробно са обхванати условията, реда и начина, по които се извършва управлението на всички видове потоци отпадъци, генерирани на територията на общината. Изпълнението на регламентираните разпоредби е задължение на всички граждани, фирми и други организации, пребиваващи или осъществяващи дейност на териториалните граници на общината, както и за всички лица, които временно пребивават на територията на Община Разлог. При констатиране на административни нарушения по разпоредбите на Наредбата за управление на отпадъците на територията на Община Разлог, за нарушителите са регламентирани и въведени глоби и имуществени санкции. Сумите определени в Глава шестнадесета от Наредбата по чл.22 от

ЗУО на Община Разлог, постъпват по бюджета на общината и се разходват по проети и обекти, чиято дейност е свързана с управлението на отпадъците.

Действащата в общината наредба отговаря на съществените изисквания за съдържание, произтичащи от ЗУО.

Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на Община Разлог. *Настоящата наредба е приета с Решение № 218 от 20.12.2012г. на Общински съвет – гр.Разлог, изменена и допълнена с Решения №223, №224, №228, №237, №240 от 30.10.2013г.,Решение №290 от 19.12.2013г., Решение № 144 от 25.06.2015г. и Решение № 48 от 22.12.2015г.*
Наредбата урежда отношенията, свързани с определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги (в т.ч. такса за битови отпадъци), предоставяни на физически и юридически лица, както реда и срока за тяхното събиране на територията на Община Разлог. Такса битови отпадъци е разгледана в Глава Втора, Раздел I. Съгласно наредбата такса битови отпадъци се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места. Размерът на таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на Общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка, включваща разходите за всяка от гореспоменатите услуги поотделно. Когато до края на предходната година Общинският Съвет не е определил размер на таксата за битови отпадъци за текущата година, таксата се събира на база действащия размер към 31 декември на предходната година.

Съгласно Наредбата размерът на такса за битови отпадъци се определя според количеството на битовите отпадъци, респективно съобразно вида и броя на съдовете за съхраняването им и честотата на сметоизвозване; пропорционално в промили върху данъчната оценка, съгласно приложение №2 от ЗМДТ за имоти (жилищни и нежилищни) на граждани, както и за жилищни имоти на предприятия, а за нежилищни имоти на предприятия – пропорционално в промили върху данъчната оценка на имота, определена съгласно чл.21 от ЗМДТ.

Когато не може да се установи количеството битови отпадъци за определен недвижим имот, таксата се определя пропорционално върху данъчната оценка.

Наредбата регламентира и начина за определяне на таксата за ползване на депо за битови отпадъци от други общини, която се определя на база депонираните куб.м. Към момента на територията на депото за неопасни отпадъци в Община Разлог, намиращо се в местност „Седръч“ се депонират събраните битови отпадъци от общините Банско, Белица и Якоруда. Таксата за депониране на депото е в размер 3,60 лв. на куб.м.

Не се събира такса за битови отпадъци за услугите предоставени на молитвени домове, храмове и манастири, в които се извършва богослужебна дейност от законно регистрираните вероизповедания в страната. Не се събира такса за сметосъбиране и сметоизвозване за незастроените парцели и дворни места и за имоти, които няма да се ползват през цялата година.

Наредба за принудителното изпълнение на заповеди за премахване на незаконни строежи или части от тях от Община Разлог. *Наредбата е одобрена с решение на Общински съвет № 153/27.06.2013г., Протокол № 6 и изготвена на основание чл.225а, ал.3 от изменение на Закона за устройство на територията /ЗУТ/, обн., ДВ, бр. 82/26.10.2012г., в сила от 26.11.2012г.*

С тази наредба се уреждат условията и редът за принудително изпълнение на заповеди за премахване на незаконни строежи или части от тях. Към принудително изпълнение на заповедите по чл.225а, ал.3 от ЗУТ, за премахване на незаконни строежи или части от тях се пристъпва, когато същите не са премахнати доброволно от адресата/адресатите на заповедта в определения с нея срок за доброволно изпълнение по реда определен в настоящата наредба. По реда на тази наредба принудително се изпълняват и разпореждания за поправяне или възстановяване на незаконно премахнати строежи, части от тях или отделни видове строителни работи, които поради естественото си износване и други обстоятелства са станали опасни за здравето и живота на гражданите, негодни са за използване, застрашени са от самосрутване, създават условия за възникване на пожар или са вредни в санитарно - хигиенно отношение и не могат да се поправят или заздравят.

Наредба се прилага за строежи четвърта, пета и шеста категория - незаконни по смисъла на чл. 225, ал.2 от ЗУТ, за които няма одобрени инвестиционни проекти и/или са без разрешение за строеж. Тази наредба не се прилага за обекти по чл.56 и чл. 57 от ЗУТ.

Съгласно Наредбата окончателното почистване на строителната площадка от строителните отпадъци, получени при премахването на строежа и възстановяването на терена се извършва от Община Разлог, като разходите са за сметка на адресанта/адресантите на заповедта. От представители на органите на общинската администрация и изпълнителя се съставя протокол, въз основа на който и влязлата в сила заповед за премахване на строежа се предприемат действия за издаване на заповед за незабавно изпълнение по реда на чл. 418 от Гражданския процесуален кодекс. Принудителното премахване е за сметка на извършителя и на:

- лицето, упражнило строителен надзор;
- строителя – в случай че строителството е продължило след издадена заповед за спиране на строежа от кмета на общината или заповед на лицето, упражняващо строителен надзор, вписана в заповедната книга на строежа;
- строителя – в случаите по чл. 225, ал. 2, т. 2 – 4;
- проектанта и лицето, оценило съответствието на инвестиционните проекти – при несъответствие на одобрения инвестиционен проект, по който се изпълнява строежът, с изискванията за безопасност по чл. 169, ал. 1, т. 1 – 4 и/или с предназначението на земята;
- възложителя на строежа.

Правилник за организацията и дейността на общинския съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация. *Настоящият правилник е приет с Решение № 4/27.12.2007г. на Общински съвет – гр.Разлог;на основание чл.21 ал.3 ЗМСМА и се съобщава и разгласява по реда на чл.3 ал.3, ал.4. и ал.5 от Председателя на Общинския съвет.*

Този правилник урежда организацията и дейността на Общински съвет-Разлог, отношенията му с Общинската администрация и условията за сдружаване на Община Разлог. Организацията и дейността на Общинският съвет Разлог се определят и осъществяват въз основа на Конституцията на Република България, Европейската харта за местното самоуправление, Закона за местното самоуправление и местната администрация, действащото законодателство и разпоредбите на този правилник. Общинският съвет е колективен орган на местното самоуправление, и осъществява своите правомощия при спазване принципите на законност, публичност,отговорност, гражданско участие. Общинският съвет определя политиката за изграждане и развитие на общината във връзка с осъществяване на дейности, в сферата на общинското имущество, общинските предприятия, общинските финанси, данъци и такси, общинската администрация; устройството и развитието на територията на общината и на населените места в нея; опазването на околната

среда и рационалното използване на природните ресурси и др. Общински съвет-Разлог изпълнява функциите по чл.21 от ЗМСМА, както и други задачи от местно значение, които не са от изключителната компетентност на други органи и не съставляват изпълнителна дейност. В изпълнение на своите функции Общинският съвет приема правилници, наредби, инструкции, декларации и решения. Председателят на ОбС Разлог нарежда и следи нормативните актове, приети от общинския съвет, да бъдат доведени до знанието на гражданите на общината чрез публикуване в местния печат или на официалната интернет страница на общината.

Нормативна уредба регламентираща управлението на отпадъците на територията на ОБЩИНА БАНСКО

Наредба за поддържане и опазване на чистотата и управление на отпадъците на територията на Община Банско *Наредбата е приета на основание чл.21, ал.2 от ЗМСМА, във връзка с чл.22, ал.1 от ЗУО и е одобрена от Общински съвет – Банско с Решение №75/Протокол №5 от 20.01.2016г.*

Изготвената от общината наредба урежда екологосъобразното управление на отпадъците на територията на Община Банско с цел предотвратяване, намаляване или ограничаване вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околна среда. Чрез нея се регламентират правата и задълженията на физическите и юридическите лица, реда и условията за изхвърлянето, събирането включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на твърдите битови отпадъци, строителните отпадъци, излишните земни маси, биоотпадъците, опасните битови, производствени и масово разпространени отпадъци и поддържането на чистотата на територията на общината, съгласно изискванията на ЗУО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му, както и заплащането за предоставяне на съответните услуги, съгласно Закона за местните данъци и такси. Описани са задълженията, отговорностите и взаимоотношенията между общината от една страна и от друга – специализираните общински и/или частни лица, които по договорни отношения извършват организирано сметопочистване, сметоизвозване, оползотворяване на отпадъци от опаковка и поддържане на чистотата на местата за обществено ползване в общината. Обхванати в отделни раздели са администартивно - наказателните разпоредби при констатиране на нарушения, както и контролът по управлението на отпадъците на територията на общината. Изпълнението на регламентираните разпоредби е задължение на всички граждани, фирми и други организации, пребиваващи или осъществяващи дейност на териториалните граници на общината, както и за всички лица, които временно пребиват на територията на Община Банско. Действащата в общината наредба отговаря на съществените изисквания за съдържание, произтичащи от ЗУО.

Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на Община Банско *(в сила от 22.02.2016г.). Наредбата е издадена на основание чл.9 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) и е одобрена от Общински съвет – Банско, посл. изм. и доп. с Решение №312/Протокол №18 от 28.12.2016г. на Общински съвет Банско.*

Наредбата урежда реда и начина за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги (в т.ч. такса за битови отпадъци), предоставяни на физически и юридически лица на територията на Община Банско, както и реда и сроковете за тяхното събиране. Такса битови отпадъци е разгледана в Глава II, Раздел I. Съгласно чл.17, ал.1 такса битови отпадъци се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места. Размерът на таксата се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на Общинския съвет ежегодно въз основа на одобрена план-сметка, включваща разходите за всяка от гореспоменатите услуги

поотделно. Когато до края на предходната година Общинският Съвет не е определил размер на таксата за битови отпадъци за текущата година, таксата се събира на база действащия размер към 31 декември на предходната година. Размерът на таксата за всяка от услугите по се определя пропорционално (в промил) върху данъчната оценка на имота, определена по реда на чл. 21 от Закон за местните данъци и такси. При наличието на обективна възможност, размерът на таксата за услугите 1) сметосъбиране (включително разделно събиране на битови отпадъци) и сметоизвозване и 2) обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения се определя според количеството битови отпадъци съобразно с вида и броя на съдовете за съхранението им и честотата на сметоизвозване. Не се събира такса за услугите сметосъбиране (включително разделно събиране на битови отпадъци) и сметоизвозване за имоти, за които е декларирано, че няма да се ползват през цялата година. Освобождават се от заплащане на такса за битови отпадъци молитвените домове, собственост на законно регистрираните вероизповедания на територията на Община Банско. Не се облагат с такса за битови отпадъци поземлените имоти, заети от улици, пътища от републиканската и общинската пътни мрежи и железопътната мрежа до ограничителните строителни линии, поземлените имоти, заети от водни обекти, държавна и общинска собственост.

Наредба за принудителното изпълнение на заповеди за премахване на незаконни строежи или части от тях на територията на Община Банско. *Наредбата е издадена на основание чл. 225а, ал.3 от ЗУТ и е приета с Решение №961 от Протокол №53/08.05.2015г. на Общински съвет – Банско.*

С тази наредба се уреждат условията и редът за принудително изпълнение на заповеди на Кмета на община Банско за премахване на незаконни строежи или части от тях на територията на община Банско. Прилага се за строежите от четвърта, пета и шеста категория по чл. 137, ал. 1, т. 4, 5 и 6 от ЗУТ - незаконни по смисъла на чл. 225, ал.2 от ЗУТ. Към принудително изпълнение на заповеди по чл. чл.225а, ал.1 от ЗУТ се пристъпва, когато същите не са премахнати доброволно от адресата/адресатите на заповедта в определения с нея срок за доброволно изпълнение. Принудителното премахване на незаконни строежи или части от тях се извършва от изпълнител, избран по реда на Закона за обществените поръчки (ЗОП), които е отговорен и за окончателното почистване на строителната площадка от строителните отпадъци, получени при премахването на незаконния строеж или части от него и за възстановяването на терена, като разходите са за сметка на:

– лицето, което е упражнило строителен надзор (ако има такова);

– строителя - в случай, че строителството е продължило след издадена заповед за спиране/премахване на строежа от Кмета на общината или заповед на лицето, упражняващо строителен надзор, която да е вписана в заповедната книга на строежа;

– строителя - в случаите, когато строежът се изпълнява без одобрени инвестиционни проекти и/или без разрешение за строеж; при съществени отклонения от одобрения инвестиционен проект по чл. 154, ал. 2, т. 1, 2, 3 и 4; със строителни продукти, несъответстващи на съществените изисквания към строежите, или в нарушение на правилата за изпълнение на строителните и монтажните работи, ако това се отразява на конструктивната сигурност и безопасното ползване на строежа и е невъзможно привеждането на строежа в съответствие с изискванията на този закон;

– проектанта и лицето, оценило съответствието на инвестиционните проекти - при несъответствие на одобрения инвестиционен проект, по който се изпълнява строежът, с изискванията за безопасност по чл. 169, ал. 1, т. 1 – 4 от ЗУТ и/или с предназначението на земята;

– възложителя на строежа.

За извършените разходи по премахването от служителите за контрол по строителството в община Банско и изпълнителя се съставя протокол, въз основа на който и на влязла в сила

заповед за премахване се издава заповед за незабавно изпълнение по реда на чл. 418 от Гражданскопроцесуалния кодекс. Когато извършителят на незаконния строеж е неизвестен, разходите по премахването са за сметка на общинския бюджет.

Управлението на строителните отпадъци, получени от принудителното премахване на незаконни строежи или части от тях е подробно обхванато в Наредбата за поддържане и опазване на чистотата и управление на отпадъците на територията на Община Банско.

Правилник за организацията и дейността на Общинския съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация. *Правилникът е приет с Решение №95 по Протокол №5/13.02.2008г. на Общински съвет – Банско, посл. доп. с Решение №690/07.04.2014г.*
Този правилник урежда организацията и дейността на общинския съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация. Правилникът има за цел да осигури ефективна организация на работата на общинския съвет, неговите комисии и общинските съветници, взаимодействието им с общинската администрация за осъществяване на местното самоуправление. Общинският съвет е колективен орган на местното самоуправление и осъществява своите правомощия при спазване принципите на законност, публичност, отговорност и гражданско участие. В изпълнение на своите правомощия общинският съвет приема правилници, наредби, решения и инструкции по въпроси от местно значение и такива, които не са от изключителната компетентност на други органи. По въпроси, неуредени в този правилник, общинският съвет приема отделни решения.

Нормативна уредба регламентираща управлението на отпадъците на територията на ОБЩИНА БЕЛИЦА

Наредба за управление на отпадъците, поддържане и опазване чистотата на територията на Община Белица. *Наредбата е приета с Решение №87 от Протокол №10 от 03.10.2013г. на Общински съвет –Белица.*
Наредба за управление на отпадъците е изготвена във връзка с чл.22 от Закона за управление на отпадъците. В наредбата подробно са обхванати условията, реда и начина, по които се извършва управлението на всички видове отпадъци, генерирани на територията на общината. Изпълнението на регламентираните разпоредби е задължение на всички граждани, фирми и други организации, пребиваващи или осъществяващи дейност на териториалните граници на общината, както и за всички лица, които временно пребиват на територията на Община Белица. Подробно са описани правата и задълженията на кмета на общината и на физическите и юридическите лица. В Раздел XII са посочени административно-наказателните разпоредби за нарушителите на Наредбата. Действащата в общината наредба за управление на отпадъците, поддържане и опазване чистотата на територията на Община Белица, отговаря на съществените изисквания за съдържание, произтичащи от ЗУО.

Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги на територията на Община Белица. *Наредбата е издадена на основание чл.9 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) и е одобрена с Решение № 20/Протокол №2 на 28.02.2008г. от Общински съвет – Белица, посл. изм. и доп.с Решение №128/Протокол №15 от 21.12.2013г.*
Наредбата урежда отношенията, свързани с определяне размерите на местните данъци, такси и цени на услуги (в т.ч. такса за битови отпадъци), предоставяни на физически и юридически лица, както и реда и срока за тяхното събиране на територията на Община Белица. Такса битови отпадъци е разгледана в Глава трета: Местни такси, Раздел I. Съгласно чл.65 такса битови отпадъци се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места. Размерът на таксата се определя в

годишен размер за всяко населено място с решение на Общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка, включваща разходите за всяка дейност, включваща необходимите разходи за:

- осигуряване на съдове за съхранение на битовите отпадъци – контейнери, кофи, улични кошчета и др.
- събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за тяхното третиране;
- проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации и съоръжения за обезвреждане на битови отпадъци;
- почистване на улични платна, площадите, алеите, парковете и други територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Когато до края на предходната година Общинският съвет не е определил размер на таксата за битови отпадъци за текущата година, таксата се събира на база действащия размер към 31 декември на предходната година. Размерът на таксата се определя в левове според количеството на битовите отпадъци. Когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци, размерът на таксата се определя в левове на ползвател или пропорционално върху основа, определена от Общинския съвет.

Не се събират такси за:

- сметосъбиране и сметоизвозване, когато услугата не се предоставя от общината;
- поддържане чистотата на териториите за обществено ползване – когато услугата не се предоставя от общината;
- обезвреждане на битовите отпадъци и поддържане на депа за битови отпадъци и други съоръжения за обезвреждане на битови отпадъци – когато няма такива;
- сгради, предоставени на молитвени домове, храмове и манастири, в които се извършва богослужебна дейност на законно регистрирани вероизповедания в страната.

Наредба за принудителното изпълнение на заповеди за премахване на незаконни строежи или части от тях на територията на Община Белица. *Настоящата наредба е приета на основание чл.21, ал.2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА) и на чл.225а, ал.3 от Закона за управление на територията(ЗУТ) с Решение № 56, 57, 58 по Протокол № 6 от 27.06.2013 г. на Общински съвет – Белица.*
С нея се уреждат условията и редът за принудително изпълнение на влезли в сила заповеди на Кмета на общината за премахване на незаконни строежи или части от тях от служителите за контрол по строителството на Община Белица на основание на чл.225а от ЗУТ. Наредбата е разделена в три глави, като всяка от тях е приета с Решение на Общински съвет – Белица.
Наредбата се прилага за строежи четвърта, пета и шеста категория – незаконни по смисъла на чл. 225, ал.2 от Закона за устройство на територията (ЗУТ). Към принудително изпълнение на заповеди по чл.225а, ал.3 от ЗУТ за премахване на строежи от четвърта до шеста категория, незаконни по смисъла на 225, ал.2 Закона за устройство на територията (ЗУТ) или на части от тях се пристъпва, когато същите не са изпълнени доброволно от адресата/адресатите на заповедта в определения с нея срок за доброволно изпълнение.
Съгласно чл.15, ал. 1 от Наредбата за извършените разходи по премахването се съставя протокол, въз основа на който и влязлата в сила заповед за премахване на строежа се предприемат действия за издаване на заповед за незабавно изпълнение по реда на чл.418 от Гражданския процесуален кодекс. Когато извършителят на незаконния строеж е неизвестен, разходите по премахването са за сметка на общинския бюджет.

Правилник за организацията и дейността на общинския съвет, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация. *Правилникът е приет с Решение*

№19/28.02.2008 год. на Общински съвет Белица и влиза в сила от деня на приемането му. Изменен и допълнен с Решения №139/05.12.2011г. и Решение №146/ 05.12.2011г., изм. и доп. с Решение 16/13.02.2014г., изм. и доп. с Решение №65/08.03.2016г. на Общински съвет – Белица.

Организацията и дейността на Общинският съвет се определят и осъществяват въз основа на Конституцията на Република България, Европейската харта за местното самоуправление, Закона за местното самоуправление и местната администрация, останалото действащо законодателство и разпоредбите на този правилник. Общинският съвет е орган на местното самоуправление, избран от жителите в общината при условия и по ред, определени от закона. Общинският съвет приема правилници, наредби, инструкции, декларации и решения. Окончателно приетият текст се подписва от Председателя на Общинския съвет и протоколчика и влиза в сила в 14 дневен срок от приемането му. Председателят на ОбС изпраща приетите решения, правилници, наредби и инструкции до всички заинтересовани лица и органи в 7 дневен срок от приемането им, освен ако в закон не е предвидено друго. Актовете на Общинският съвет се довеждат до знанието на населението чрез интернет страницата на общината и чрез таблото за обяви. Копие от актовете на Общинският съвет се съхраняват в подходящо помещение определено от кмета на Общината, където се осигурава възможност на гражданите да се запознаят с тях и или получат копие от даден акт срещу заплащане.

Нормативна уредба регламентираща управлението на отпадъците на територията на ОБЩИНА ЯКОРУДА

Наредба №4 за поддържане и опазване на чистотата чрез екологосъобразното управление на отпадъците на територията на Община Якоруда. *Наредбата е приета с Решение №96 от Протокол №ОбС-06/19.06.2004г. на Общински съвет – Якоруда в сила от 01.07.2004г.*

Съгласно Заключителните разпоредби в Раздел VII, приетата през 2004г. наредба, действа на територията на Община Якоруда, съгласно отменения през 2003г. Закон за ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда (ЗОВВООС).

Разпоредби относно разделното събиране на битовите отпадъци се съдържат в Раздел III от Наредбата (Разделно събиране на битови отпадъци), който е доста прозаичен. Липсват разпоредби относно опасните БО, едрогабаритните отпадъци от домакинствата. Няма разпоредби за биоразградимите отпадъци (в т.ч. и биоотпадъци). Наредбата е приета на основание и в съответствие с чл. 18, ал.1 и чл.66, ал.1,т.2 от Закона за ограничаване вредното въздействие на отпадъците върху околната среда (ЗОВВООС), отменен със ЗУО от 2003 г., също отменен през 2012г. със сега действащия Закон за управление на отпадъците. Поради тези причини настоящата Наредба №4 за поддържане и опазване на чистотата чрез екологосъобразното управление на отпадъците на територията на Община Якоруда е непълна и не покрива минималните изисквания на основният законодателен инструмент в областта на управлението на отпадъците в България.

Необходимо е Община Якоруда да разработи Наредбата по чл. 22 от ЗУО, която да отговаря на съществените изисквания за съдържание, произтичащи от Закона, приет през 2012 г.

Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги, предоставяни от Община Якоруда. *Наредбата е приета с Решение №37/Протокол ОбС-04/02.07.2010г., изм. и доп. с Решение №10 /Протокол №ОбС-01/27.01.2011г., изм. с Решение №43 /Протокол №ОбС-04 от 11.04.2011г., изм. с Решение №75 /Протокол№ОбС-05 от 21.06.2011г., доп. с Решение №76 /Протокол №ОбС-06 от 21.06.2011г., доп. с Решение №78 /Протокол №ОбС-08 от 08.06.2012г., изм. с Решение №164 /Протокол №ОбС-15 от 10.12.2012г., изм. с Решение №21 /Протокол № ОбС-04/18.01.2016г.*

Наредбата урежда отношенията, свързани с определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги (в т.ч. такса за битови отпадъци), предоставяни на физически и юридически лица, както и реда и срока за тяхното събиране на територията на Община Якоруда. Такса битови отпадъци е разгледана в Глава Втора: Местни такси, Раздел I.

Такса битови отпадъци се заплаща за услугите по събирането, извозването и обезвреждането в депа или други съоръжения на битовите отпадъци, както и за поддържането на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места. Размерът на таксата се определя в годишен размер за всяко населено място въз основа на одобрена план-сметка, включваща разходите за: осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци – контейнери, кофи и др.; събиране на битовите отпадъци и транспортирането им до депа или др.; проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битовитотпадъци, вкл. отчисленията по чл.60 и 64 от Закона за управление на отпадъците и почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии на населените места, предназначени за обществено ползване.

Базата за определяне рзмерът на такса битови отпадъци е както следва:

1.за жилищни и вилни имоти на граждани и жилищни имоти на предприятията – данъчната оценка, изчислена съгласно Приложение №2 от ЗМДТ;

2.брой декларирани съдове;

3.по-високата между отчетната им стойност и данъчната оценка, съгласно Приложение №2 от ЗМДТ за юридическите лица;

4.за нежилищни имоти на гражданите със стопанско предприятие върху данъчната оценка, изчислена съгласно Приложение №2 от ЗМДТ.

Размерът на таксата се определя в левове, според количеството на битовите отпадъци. Когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци , размерът на таксата се определя в левове на ползвател или пропорционално върху основа, определена от Общинския съвет, която не може да бъде данъчната оценка на недвижимите имоти, тяхната балансова стойност или пазарната им цена. При определяне размера на таксата, в зависимост от количеството на битовите отпадъци, не се включват разходите по почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии на населените места, предназначени за обществено ползване. При определяне на таксата, в зависимост от количеството на битовите отпадъци по брой декларирани съдове, определената годишна такса за ползване на брой съдове за битови отпадъци, включва и разходите за дейностите по сметосъбиране, сметоизвозване и обезвреждане на битовите отпадъци в регламентираните депа или други съоръжения.

Не се събира такса за битови отпадъци за услугите, предоставени на молитвени домове, храмове и манастири, в които се извършва богослужебна дейност от законно регистрираните вероизповедания в страната.

Наредба за принудителното изпълнение на заповеди за премахване на незаконни строежи или части от тях на територията на Община Якоруда. *Настоящата наредба е приета на основание чл.21, ал.2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА) и на чл.225а, ал.3 от Закона за управление на територията(ЗУТ) с Решение № 64 по Протокол № ОбС-06 от 22.07.2014 г.*

С нея се уреждат условията и редът за принудително изпълнение на заповеди за премахване на незаконни строежи, категоризирани по чл. 137, ал.1, издадени на основание чл.225а от Закона за устройство на територията (ЗУТ) в четвърта, пета и шеста категория или части от тях, находящи се на територията на Община Якоруда. По реда на тази наредба принудително се изпълняват и разпореждания за поправяне или възстановяване на незаконно премахнати

строежи, части от тях или отделни видове строителни работи. Наредбата не се прилага за обекти: с поверителен характер; за които не се изисква разрешение за строеж, съгласно чл.151 от ЗУТ; по чл.56 и чл.57 от ЗУТ; други преместваеми съоръжения и при промяна на предназначението на сгради, съоръжения или части от тях, без извършване на строително-монтажни работи. Към принудително изпълнение на заповеди, издадени от Кмета на Община Якоруда по чл. 225а, ал. 1 от Закона за устройство на територията (ЗУТ), за премахване на незаконни строежи или части от тях се пристъпва, когато същите не са изпълнени доброволно от адресата/адресатите на заповедта в определения срок за доброволно изпълнение.
Когато извършителят на незаконния строеж е неизвестен, разходите по премахването са за сметка на общинския бюджет.

Правилник за организацията и дейността на общинския съвет- Якоруда, неговите комисии и взаимодействието му с общинската администрация - Якоруда. *Настоящият правилник е приет с Решение № 06/Протокол №ОбС – 02/05.12.2011год. и влиза в сила от датата на приемането им от Общинския съвет.*
Правилникът урежда организацията и дейността на Общински съвет - Якоруда, неговите комисии, взаимодействието му с Общинска администрация гр. Якоруда отношенията му с органите на държавната власт, обществените организации, международни връзки и условията за сдружаване на Община Якоруда. Организацията и дейността на Общинския съвет се определят и осъществяват въз основа на Конституцията на Република България, Европейската харта за местното самоуправление, Закона за местното самоуправление и местната администрация, действащото законодателство и разпоредбите на този правилник. Общински съвет е орган на местното самоуправление, избран от жителите в Община Якоруда при условия и по ред, определени от закона. Общински съвет изпълнява функциите по чл. 21 от ЗМСМА, както и други задачи от местно значение, които не са от изключителната компетентност на други органи и не съставляват изпълнителна дейност. В изпълнение на своите функции Общинския съвет приема правилници, наредби, инструкции и решения.

2.4.ОСНОВНИ ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

На основата на направените анализи на националната и местна нормативна рамка и програмни документи в областта на управлението на отпадъците, могат да се направят следните основни изводи:

✓ Създадено е Регионално сдружение за отпадъците Регион Разлог, съгласно чл.26, ал.1 от ЗУО. Изградена е Регионална система за управление на отпадъците, обслужваща общините Разлог, Банско, Белица и Якоруда. Определени са целите и насоките на Регионално сдружение за отпадъците Разлог за изпълнение на законодателството;

✓ Регионалното сдружение Регион Разлог е предприело мерки за поетапно изпълнение на целите и приоритетите за третиране на отпадъците на територията на общините;

✓ Разработена и приета е Регионална инвестиционна програма за управление на отпадъците за Регион Разлог с период 2012-2042г.;

✓ Общините, включени в Регион Разлог разработват обща програма за управление на отпадъците, съгласно чл.52, ал.6 от ЗУО, в съответствие със структурата, целите и предвижданията на НПУО 2014-2020г.;

✓ Общините в Регион Разлог провеждат политика в областта на управлението на отпадъците на основата на разработени, ясни и детайлни стратегически програмни документи, одобрени от общинските съвети;

✓ Всички общини, членки на РСО – Регион Разлог имат приета наредба за управление на отадъците. Наредбите на общините Разлог, Банско и Белица са разработени, съгласно изискванията на действащата в страната национална нормативна уредба, като ясно детайлизират правата и задълженията на общинската администрация, физическите и юридическите лица, учрежденията и организациите, при чиято дейност се образуват и генерират отпадъци. Поставени са задължения и забрани свързани с управлението на отпадъците на територията на съответните общини;

✓ Наредба №4 за поддържане и опазване на чистотата чрез екологосъобразното управление на отпадъците на територията на Община Якоруда е непълна и не покрива минималните изисквания на основният законодателен инструмент в областта на управлението на отпадъците в България, тъй като е приета на основание и в съответствие с чл.18, ал.1 и чл.66, ал.1,т.2 от Закона за ограничаване вредното въздействие на отпадъците върху околната среда (ЗОВВООС), отменен през 2003г. Необходимо е разработване на нова Наредба, която да е в съответствие с приетия през 2012г. Закон за управление на отпадъците (ЗУО);

✓ Изготвят се периодични отчети за изпълнение на програмните документи, които е препоръчително да се публикуват на интернет страницата на съответната община;

✓ Общините осигуряват финансов ресурс за извършването на дейностите по управление на отпадъците на териториите им, както и за внасянето на отчисленията за депониране на отпадъците;

✓ Сключени са и се поддържат договори с организации за управлението на различни видове масово разпространени отпадъци;

✓ Като инвестиционна мярка в Програмата за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци от хартия, метали, пластмаса и стъкло, която е една от деветте програми, които са неразделна част от Националния план за управление на отпадъците е изграждането на общински площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата и други генератори на битови отпадъци. Тази мярка подпомага разделното събиране, рециклиране и безопасно третиране на битовите отпадъци от домакинствата, като например: едрогабаритни отпадъци от бита, от ремонтната дейност на домакинствата и други видове битови отпадъци. Съгласно чл.19, ал.3, т.11 от ЗУО, общините са задължени да осигурят такива площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места. В границите на новоизграденото Регионално депо в землището на с. Баня, Община Разлог е предвидено изграждане на площадка за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, като се спазват изискванията на подзаконовата нормативна уредба при определяне на площадки за третиране и/или третиране на отпадъци. Предвижданията са на площадката да се приемат едрогабаритни отпадъци.